

**GESTIÓ I DOTACIÓ DE RECURSOS HUMANS
DE L'EQUIPAMENT CULTURAL DE CAL GALLIFA**

SANT JOAN DE VILATORRADA

SUMARI

Introducció	5
1. Sant Joan de Vilatorrada	7
1.1. Entorn territorial	7
1.2. Població	7
2. Organització i Planificació Municipal	9
2.1. Pla Estratègic Sant Joan de Vilatorrada 2025	9
2.2. Pla d'Actuació Municipal 2015 – 2019	10
2.3. Organització municipal	
3. La Regidoria de Cultura	15
3.1. Personal	15
3.2. Pressupost	16
4. Vida cultural	19
4.1. Agents culturals	19
4.1.1 Sector públic	19
4.1.2. Teixit associatiu	20
4.1.3. Sector privat	23
4.2. Programació cultural	24
5. Planificació dels equipaments culturals	27
5.1. Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya (PECCat)	28
5.2. Centres Culturals Polivalents segons el PECCat	29
5.3. El Pla d'Equipaments Culturals de Sant Joan de Vilatorrada	32
6. La Fàbrica Gallifa	37
6.1. Origen i transformació	37
6.2. Els espais polivalents (planta baixa)	38
6.2.1. Sala Cultural Cal Gallifa	38
6.2.2. Sala Petita	40
6.2.3. Ludoteca	42
6.2.4. Gestió i recursos	42
6.3. Els altres serveis (plantes superiors)	45
6.3.1. Biblioteca	45
6.3.2. Centre Municipal de Formació de Persones Adultes	49

6.3.3. Centre d'Iniciatives per a l'Ocupació	51
6.3.4. Mancomunitat Intermunicipal del Cardener	53
6.3.5. Relacions entre serveis i dificultats compartides	54
7. Una proposta de futur	57
7.1. Cal Gallifa i el projecte cultural per a Sant Joan	57
7.2. Cal Gallifa, centre cultural polivalent	58
7.3. Cal Gallifa: dotació professional, funcions i coordinació	60
8. Síntesi i conclusions	67
Crèdits	77

Introducció

L'Ajuntament de Sant Joan de Vilatorrada disposa d'un important equipament cultural a l'espai totalment rehabilitat de l'antiga fàbrica Gallifa, centre neuràlgic de la vida cultural i ciutadana de la població. Aquest equipament allotja diferents serveis, principalment culturals, però també altres dependents de regidories diverses.

El desenvolupament del centre i el creixement de les activitats que s'hi allotgen no ha anat acompanyat d'un augment proporcionat del personal que se'n responsabilitza i s'ha produït per agregació, sense una proposta clara de coordinació i gestió. Per altra banda, l'evolució experimentada fa aconsellable revisar el catàleg de serveis que s'hi desenvolupen, els espais de què disposen, etc.

Per tot això l'Ajuntament ha sol·licitat al CERC de la Diputació de Barcelona la realització d'un estudi per millorar el funcionament de l'equipament en el seu conjunt i per determinar les necessitats de personal que implica, amb especial èmfasi en els espais polivalents.

Distingim entre els espais de la planta baixa, d'usos múltiples i lloc privilegiat d'acollida de diverses i variades propostes culturals de la ciutadania (en diem espais polivalents) i els serveis més estructurats i finalistes que es presten a les plantes superiors (Biblioteca, Escola d'Adults, Centre d'Iniciatives per a l'Ocupació...). La problemàtica i possibles mancances d'uns i altres serveis són de diferent envergadura .

El treball s'ha basat, en primer lloc, en l'explotació de la informació i les dades disponibles en el propi Ajuntament, tant de caràcter general com de l'àmbit cultural. Comptem a aquests efectes amb la informació continguda en el *Pla d'Equipaments Culturals de Sant Joan de Vilatorrada*, elaborat pel CERC de la Diputació de Barcelona el 2011, que ofereix moltes dades i informació de partida, que ha calgut verificar i actualitzar.

S'ha completat la informació amb visites i entrevistes:

- visites a l' equipament i entrevistes amb els responsables dels serveis que s'hi presten i de les entitats usuàries
- entrevistes amb responsables municipals, regidors i tècnics
- qüestionari sobre el desenvolupament actual de les funcions de gestió necessàries (direcció, coordinació, administració, manteniment, etc.)

Aquesta informació s'ha posat en relació amb els estàndards que fixa el *Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya 2010 - 2020 (PECCat)* de la Generalitat

de Catalunya, i de manera singular amb la definició i caracterització que s'hi fa dels equipaments culturals polivalents.

En una primera fase, d'anàlisi, hem tractat:

- del paper que desenvolupa Cal Gallifa en el context cultural i social del municipi
- dels serveis que allotja Cal Gallifa, de la seva idoneïtat i de la distribució d'espais i dotacions materials
- de les funcions de gestió, de la càrrega i condicions del treball a desenvolupar i dels recursos humans disponibles
- dels sistemes de gestió i del model de coordinació aplicat

En el decurs d'aquesta anàlisi s'han posat de manifest algunes mancances o insuficiències en cada un dels serveis que s'hi presten, a vegades puntuals (en el cas dels serveis finalistes) i altres més bàsics i estructurals, que demanen canvis significatius (cas dels espais polivalents).

Per això, sense deixar d'assenyalar les mancances detectades en els serveis de les plantes superiors, hem formulat una proposta per a una nova etapa més ambiciosa i de nou enfoc organitzatiu per a l'àmbit polivalent de Cal Gallifa (planta baixa), amb una proposta d'increment de recursos humans moderada. Creiem que seria suficient per iniciar una etapa de funcionament més harmònic i de major incidència cultural, per l'impacte que significaria tant a Cal Gallifa com al conjunt de Sant Joan de Vilatorrada.

1. SANT JOAN DE VILATORRADA

1.1. Entorn territorial

El municipi de Sant Joan de Vilatorrada es troba prop de Manresa, la capital de la comarca del Bages, a uns 70 Km. de Barcelona. Ocupa una superfície de 16,4 km² i limita amb Sant Mateu de Bages, Callús, Santpedor, Sant Fruitós de Bages, Fonollosa i amb la capital, Manresa. El municipi queda ben comunicat per carretera amb Súria, Cardona i Manresa i és de fàcil accés ja que disposa de sortida a l'Eix Transversal.

Sant Joan es va anar configurant com a nucli més important del terme a partir de l'entrada en funcionament de les fàbriques tèxtils Borràs (1855), Burés (1860) i Gallifa (1865), cosa que va comportar un increment de població procedent dels nuclis de Sant Martí i Joncadella. Com a conseqüència, a principis del segle XX la capitalitat del terme es va desplaçar de Sant Martí a Sant Joan de Vilatorrada.

L'entorn de Can Gallifa ha anat creixent i concentrant un nombre d'equipaments i serveis que n'han fet el centre de la població. La biblioteca, les sales polivalents, la ludoteca, els serveis de promoció econòmica i l'escola d'adults estan ubicats a l'antiga fàbrica reconvertida. D'altra banda, el teixit comercial i el mercat també s'articulen al voltant de Cal Gallifa i el carrer Major.

Tot i aquesta concentració, altres zones de la població disposen d'equipaments municipals: educatius, culturals, sanitaris, socials (IES, Oficina de Govern Local, Residència d'avis, etc). Només els equipaments esportius es troben concentrats en un extrem del municipi. Cal assenyalar que part dels equipaments actualment existents s'han pogut dur a terme gràcies als recursos que va rebre l'Ajuntament quan es va instal·lar la presó de Lledoners al municipi, l'any 2008. La rehabilitació i conversió en equipament cultural de Cal Gallifa és la més significativa d'aquestes actuacions.

1.2. Població

Sant Joan de Vilatorrada té una població de 10.759 habitants i una densitat de 655 hab./km², segons xifres de l'any 2016. El creixement actual és lleument negatiu, amb una taxa de variació anual del 0,08% i un descens des de 2012 del 0,19%. En efecte, el 2010 tenia una població de 10.856 habitants i una densitat de 666,1 hab./km².

Aquesta fase suaument decreixent de la població contrasta amb un període anterior de fort creixement: de 2000 a 2010 va experimentar un important

increment, passant de 9.145 habitants l'any 2000 als 10.856 del 2010, amb una fase, fins a 2004, que registrava una taxa de creixement superior a la de Catalunya.

Cal remarcar que Sant Joan de Vilatorrada, pel fet d' estar situat a molt poca distància de Manresa i de constituir un centre industrial important a la comarca, va atreure població d'altres municipis veïns i d'altres comarques. En conseqüència, va esdevenir, en certa manera, "un poble dormitori", amb una part de població nova, poc vinculada a la vila.

En aquest sentit, el *Pla d' Equipaments Culturals*, elaborat per la Diputació de Barcelona el 2011, constata (pàgina 10) que *"en els últims 10 anys, s'ha produït un increment de la població menor de 4 anys i de la població entre 30 i 40 anys. Aquest fet està directament relacionat amb el fenomen de "poble dormitori" que acabem de mencionar, i que es tradueix en l'atracció de parelles joves cap al municipi degut a la seva proximitat amb Manresa i en relació a la qualitat de vida, oferta de serveis i preus de la vivenda més assequibles que a la capital de la comarca"*.

Però en el moment actual cal matisar aquesta apreciació. Moltes de les parelles nouvingudes tenen fills en edat escolar i això facilita la seva integració en la vida col·lectiva local. Aquest fet i la participació cada vegada més clara dels nouvinguts en les activitats de les entitats associatives, de forta implantació, i en les festes i celebracions culturals, ens indiquen que avui hem d'anar oblidant la noció de "poble dormitori" aplicada a Sant Joan.

La població estrangera també ha experimentat en els darrers anys una disminució, trencant una tendència anterior de fort increment, tot i que menor que en el conjunt de Catalunya. Amb dades de 2016, la població immigrada estrangera és de 823 persones, que representen un 7,65% del total, mentre que el 2010 arribava al 10,36%. De 2011 a 2015 la població estrangera ha experimentat una reducció del 19,94% i el 2016 s'ha reduït en un 3,06%.

Pel que fa a la procedència de la població immigrada, el percentatge més elevat correspon a persones de la resta d'Europa i del Nord d'Àfrica: Ucraïna (259 persones), Marroc (237) i Romania (173). A molta distància es situen Xina (16) i Argentina (13).

L'atur registrat a final de 2016 és de 546 persones, que representen una taxa del 10,48%, amb una disminució del 18% en el darrer any i del 44,34% des del 2012. Hi ha hagut doncs un important canvi de tendència. Efectivament, des de 2004 a 2010 l'atur s'havia gairebé triplicat, passant de 415 a 1.064 aturats. El retorn als països d'origen d'una part de la població immigrada i una certa reactivació econòmica expliquen el canvi de tendència dels darrers anys.

2. ORGANITZACIÓ I PLANIFICACIÓ MUNICIPAL

2.1. Pla Estratègic San Joan de Vilatorrada 2025

El Pla d'Actuació Municipal 2016-2019¹ aprovat per l'Ajuntament es presenta com a concreció i desenvolupament de les previsions del Pla Estratègic Sant Joan de Vilatorrada 2025². En aquest darrer document el Consell de la Vila, òrgan participatiu i de consulta de temes global i d'especial transcendència, va impulsar el procés de debat públic, amb l'objectiu de dissenyar *“un full de ruta estratègic per orientar el desenvolupament social, cultural i econòmic de la Vila en els anys següents”*.

Es va apostar per fer-ho de manera participativa, incorporant al debat les propostes ciutadanes, a fi de comptar amb les aportacions dels diferents agents culturals, socials, econòmics i polítics. Aquest procés participatiu va rebre un total de 185 propostes d'accions que van ajudar a definir els objectius estratègics prioritaris. Així mateix es va comptar amb el suport tècnic municipal.

La diagnosi, la valoració de les diferents aportacions i el debat que es va fer al si del Consell de la Vila, va establir *“quins valors havien de guiar les línies estratègiques generals i les accions concretes que ens portarien a l'horitzó desitjat. La construcció col·lectiva d'una identitat comuna, la cohesió social, els valors cívics i la governança han de ser els principis bàsics del futur de Sant Joan de Vilatorrada. De la mateixa manera que la innovació, la sostenibilitat i l'autonomia municipal han de regir el desenvolupament i la reactivació del poble”* (Document PAM 216-2019, introducció).

Els objectius que es van fixar en el Pla Estratègic SJV-2025 són els següents:

- Adoptar un model de governança més participatiu i relacional
- Millorar la qualitat dels espais urbans i preservar els espais naturals del municipi
- Aconseguir un poble socialment fort i cohesionat
- Millorar les oportunitats laborals i d'ocupabilitat
- Posar en valor els trets culturals singulars

A partir d'aquests objectius, es definiren les prioritats i es proposaren accions concretes per al futur, moltes de les quals el Govern de l'Ajuntament de Sant

¹ <http://www.santjoanvilatorrada.cat/documents/3131500627.pdf>

² <https://www.santjoanvilatorrada.cat/plantilla1.php?nid=556312085&cTitol=Consell+de+la+Vila>

Joan de Vilatorrada recull en el seu Pla d'Actuació per al període del mandat actual.

2.2. Pla d'Actuació Municipal 2016 – 2019

L'objecte del Pla d'Actuació Municipal (PAM) és de plasmar l'acord de Govern Municipal. Així doncs, el PAM recull els objectius i actuacions més rellevants a dur a terme en aquest mandat, la seva temporització i els recursos econòmics que s'hi destinaran. És un document viu i susceptible de ser modificat per noves aportacions o bé per situacions alienes a la voluntat de l'equip de Govern. El Pla d'Actuació Municipal s'actualitza trimestralment i el Govern es compromet a donar compte al Consell de la Vila, almenys una vegada a l'any, de l'evolució i l'estat d'execució del Pla. La darrera versió disponible i sobre la que treballem aquí, correspon al 6 de juny de 2016.

Tot seguit transcrivim els aspectes bàsics del PAM en relació a cultura:

objectiu	acció	data final prevista	cost i observacions
Potenciar el treball de la comissió del Festiu i de la Comissió de Joves	Promoure la col·laboració entre entitats, Ajuntament i aquelles persones del municipi que estiguin interessades en una cultura transformadora i integradora	2019	
Cercar els recursos necessaris per iniciar la restauració i rehabilitació del Mas Llobet i convertir-lo en Centre Cívic i seu de l'Aula de les Arts de Carrer	. Acabar el sota-coberta dels coberts . Convertir l'espai dels coberts en sala d'assaig.	2016 2017	
Restaurar la Xemeneia de Cal Gallifa	. Encomant el projecte de restauració de la xemeneia de Cal Gallifa . Execució de l'obra de restauració	2016 2017	Acomplert 100% Subvenció DB 12.000€
Restaurar la Torre de Telegrafia Òptica de Sant Martí de Torroella	Sol·licitud del projecte per la restauració de BCIL.	2016	Sol·licitat projecte restauració
Commemoració dels 100 Anys de la SCCR ³ La Verbena	Col·laboració i participació de l'Ajuntament en la commemoració	2018	
Promoure el coneixement i aprenentatge dels balls populars i tradicionals del nostre municipi	- Col·laborar en l'enregistrament de les músiques i entremesos del municipi. - Divulgar l'aprenentatge dels balls populars als centres educatius	2017 2019	

En relació a Cal Gallifa, convé assenyalar la referència a les obres de restauració de la xemeneia, actualment ja realitzada. Cal indicar també l'absència de qualsevol menció a una inflexió en el funcionament (programació, gestió, etc) de Cal Gallifa en el seu conjunt.

En relació a la resta dels equipaments culturals, trobem l'aspiració a restaurar i rehabilitar el Mas Llobet per tal que esdevingui Centre Cívic i seu de l'Aula d'Arts al Carrer. Aquesta previsió, si s'executa, sí incidirà indirectament en el

³ Societat Coral, Cultural i Recreativa

funcionament de La Gallifa, ja que pot descongestionar en algun aspecte l'activitat que s'hi realitza.

De les previsions del PAM en altres àmbits, recollim aquelles que també incideixen, poc o molt, en l'objecte del present informe.

INFRAESTRUCTURES I URBANISME

objectiu	Acció	data final prevista	cost i observacions
Construcció del Viver d'empreses industrials, per facilitar la innovació i l'autoocupació	. Projecte Bàsic – avantprojecte . Projectar i executar la construcció	2013 2019	Pres. estimat: 400.000'- PECT Bages Ind., operació estratègica territ: 633.000'-

Font: elaboració pròpia a partir de dades facilitades per l'ajuntament

Aquest projecte, llargament esperat i treballat, a la vegada que obriria una nova dimensió als serveis que es presten al CIO (Centre d'Iniciatives per a l'Ocupació), permetria esponjar la utilització dels espais de què disposa actualment el Viver a Cal Gallifa, per tal de desplegar amb més intensitat una oferta cultural més atractiva.

FORMACIÓ I MILLORA DE L'OCUPACIÓ

objectiu	Acció	data final prevista	cost i observacions
Coordinar i potenciar el treball transversal CIO-Escola Adults-Serveis Socials. Personalització dels itineraris formatius dels desocupats	Programa ENDAVANT Programa RUBIK (Coordinat pel CCBages)	40% realitzat	Juny/16: Contractació 2 persones
Incrementar l'oferta formativa de llengües estrangeres	Cursos anglès gestió comercial (CIO) Cursos anglès iniciació (Escola Adults)	40% realitzat 2019	FOAP/2015: 22 h. / Cost 10.104'- (fi: 20-06-16)

Font: elaboració pròpia a partir de dades facilitades per l'ajuntament

El Centre d'Iniciatives per a l'Ocupació (CIO) i l'Escola d'Adults, serveis independents i adscrits a regidories diferents, ocupen espais importants de Cal Gallifa i aporten gran part de la seva activitat. Actualment tenen una relació de bon veïnatge i es coordinen sobretot per a l'aprofitament d'alguns espais. Ens interessa retenir la proposta de major coordinació en la mesura que pugui incidir en el model de gestió del conjunt de l'equipament.

Pel que fa a l'ensenyament de les llengües estrangeres, ja existeix una distribució de nivells i modalitats entre CIO i Escola d'Adults. Potenciar més aquesta activitat exigeix la contractació de més professorat i també revisar l'ocupació dels espais, força saturats en algunes franges horàries.

2.3. Organització municipal

El conjunt dels serveis municipals s'agrupen en les tres àrees de gestió següents:

- Serveis Territorial
- Serveis Personals
- Economia i Règim Interior

La Regidoria de Cultura forma part de l'Àrea de Serveis a les persones, que inclou:

- Cultura, Festes, Esports, Educació, Infància i Joventut
- Salut (tot i que el pressupost correspon a Serveis Socials)
- Solidaritat, Diversitat, Igualtat de Gènere, Consum, Turisme i Participació Ciutadana

Les competències atribuïdes a la Regidoria de Cultura són les següents:

- Coordinació de les festes d'àmbit local
- Festes, lleure i tradicions
- Promoció, participació i coordinació d'activitats culturals
- Programació cultural de les escoles municipals
- Catalanització
- Homenatge a Lluís Companys
- Consell de Cultura
- Gestió de les instal·lacions culturals
- Memòria Històrica
- Arxiu històric
- Biblioteques
- Propostes de nominació de vies i espais públics
- Instrucció expedients d'honors i distincions
- Planificació, programació i foment de la cultura i equipaments culturals
- Relacions amb les entitats i moviments associatius
- Serveis d'informació i assessorament

Convé assenyalar que en l'actualitat el regidor responsable de Cultura acumula també les responsabilitats en Infància i Joventut, que són aquestes:

- Promoció, participació i coordinació d'activitats dedicades als infants i als joves
- Gestió de les instal·lacions d'infància i joventut
- Consell Municipal d'Infants

i també en Igualtat i Cooperació, que són:

- Diversitat i convivència
- Elaboració, coordinació i participació en projectes de cooperació internacional
- Elaboració i impuls d'accions de sensibilització en l'àmbit de solidaritat i cooperació
- Promoció de la dona en tots els àmbits a nivell municipal

3. LA REGIDORIA DE CULTURA

3.1. Personal

L'Ajuntament de Sant Joan de Vilatorrada compta actualment amb un Regidor de Cultura i Lleure, sense dedicació exclusiva, amb les competències en Cultura que hem vist en el capítol anterior. Ja hem dit que el mateix regidor té les competències sobre Infància i Joventut i també sobre Igualtat i Cooperació.

Una Cap d'Àrea de Serveis a les Persones coordina les competències municipals en un ampli conjunt de temes. Aquesta Àrea compta també amb una administrativa amb jornada de 30 hores, amb dedicació principal a cultura (unes 22 hores setmanals, un 73,3% de la seva jornada). Les funcions culturals que té assignades formalment són:

- gestió de l'ocupació de la Sala de Cal Gallifa i de la Sala Petita,
- coordinació del personal de l'equipament (els conserges),
- secretària del Consell de Cultura (se'n fan uns 4 a l'any),
- secretària de la Comissió Gallifa (se'n fa 1 a l'any),
- secretària de la Comissió del Festiu (unes 10 reunions anuals),
- suport en aspectes logístics amb la Biblioteca,
- sol·licitud de subvencions en matèria de cultura,
- realització de l'agenda cultural mensual (recopilació d'informació i gestió de la impressió i repartiment),
- penjar informació de l'agenda mensual a la pàgina web,
- autoritzar la realització d'actes de les entitats culturals,
- redactar els convenis amb les entitats culturals,
- gestió i coordinació de les festes i altres actes (Carnestoltes, Tres Tombs, La passió, Festa Major, Diada Nacional, Homenatge a Lluís Companys, Fira Embarrats i Mercat de Nadal)

A la pràctica, doncs, el funcionament i coordinació de Cal Gallifa depèn en bona part de les tasques relacionades amb els aspectes operatius d'aquesta administrativa. Reprendrem aquest aspecte posteriorment.

Cultura compta també, amb destinació a Cal Gallifa, amb:

- un conserge amb jornada completa de 37,5 hores, amb dedicació exclusiva a l'equipament de Cal Gallifa (conserge amb mobilitat funcional del 100% a auxiliar d'equipament)
- un conserge amb jornada parcial de 18 hores en caps de setmana

L'exercici de les funcions i les implicacions relacionades que se'n deriven amb els conserges són uns dels aspectes importants a estudiar i millorar en el funcionament de Cal Gallifa.

A Cal Gallifa hi treballa altre personal en serveis específics, dependents de Cultura (Biblioteca) o d'altres regidories (Ludoteca, Escola d'Adults, Centre d'Iniciatives d'Ocupació) que també analitzarem més endavant.

3.2. Pressupost

Ja el Pla d'Equipaments 2011 constata una davallada, des de 2008, del pressupost de cultura, tant en xifres absolutes com en termes relatius, de participació de cultura en el total municipal. Dos elements havien distorsionat els paràmetres pressupostaris habituals. D'una banda, la instal·lació del centre penitenciari de Lledoners, en el terme municipal de Sant Joan, havia comportat un increment dels ingressos i un augment singular del pressupost de cultura. I de l'altra, s'havia comptat amb la subvenció de la Generalitat per a inversió a Cal Gallifa.

Així doncs, com s'aprecia a la taula següent l'evolució general del pressupost en els anys posteriors pateix una tendència decreixent, producte de l'estabilització dels ingressos així com del necessari ajust pressupostari degut a la crisi econòmica. Però en el cas de cultura aquesta davallada és més accentuada, assolint l'any 2016 el nivell més baix de participació en el total, un 3,1%, gairebé la meitat del percentatge de 2010 (6,1%).

Evolució pressupost municipal i de cultura

Any	Ajuntament	Cultura	% cultura
2010	11.784.452	723.034	6,1%
2011	9.732.499	491.433	5,0%
2012	9.229.000	333.019	3,6%
2013	9.075.000	324.936	3,6%
2014	9.118.000	356.038	3,9%
2015	9.150.000	409.003	4,5%
2016	9.300.000	291.953	3,1%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades municipals

Les xifres del pressupost de cultura inclouen la promoció cultural, les festes i la biblioteca (una partida destinada a arqueologia, destinada a una actuació concreta, va finalitzar el 2011). L'evolució d'aquests conceptes en el pressupost la recollim a la taula següent:

Evolució pressupost de cultura per conceptes

Any	Prom cultural	Festes	Biblioteca	Arqueologia	Total cultura
2010	413.750	89.992	107.918	111.374	723.034
2011	316.481	73.803	100.239	910	491.433
2012	189.873	67.150	75.996	-	333.019
2013	186.197	60.760	77.979	-	324.936
2014	204.574	66.050	85.414	-	356.038
2015	240.816	80.477	87.710	-	409.003
2016	139.402	46.450	106.101	-	291.953

Font: Elaboració pròpia a partir de dades municipals.

La dràstica reducció del pressupost cultural ha repercutit en tots els àmbits culturals, però més en promoció cultural i festes que a biblioteca, que darrerament ha recuperat el nivell pressupostari de 2010. En la distribució del pressupost total de cultura, la partida de promoció cultural ha representat el darrer any el 48%, el percentatge més baix dels anys analitzats. La dotació per festes s'ha situat en el 16%, havent oscil·lat en els darrers exercicis entre el 12 i el 20%. I la partida de biblioteca, augmenta la seva participació fins al 36%, probablement pel fet d'incloure sobretot despeses salarials, sempre menys elàstiques que altres.

Evolució pressupost: % de participació sobre total de cultura

Any	Prom cultural		Festes		Biblioteca		Arqueologia	
	Valor	%	Valor	%	Valor	%	Valor	%
2010	413.750	57%	89.992	12%	107.918	15%	111.374	15%
2011	316.481	64%	73.803	15%	100.239	20%	910	0,2%
2012	189.873	57%	67.150	20%	75.996	23%	-	-
2013	186.197	57%	60.760	19%	77.979	24%	-	-
2014	204.574	57%	66.050	19%	85.414	24%	-	-
2015	240.816	59%	80.477	20%	87.710	21%	-	-
2016	139.402	48%	46.450	16%	106.101	36%	-	-

Font: Elaboració pròpia a partir de dades municipals.

Finalment, per la incidència que pot tenir en l'evolució dels equipaments culturals, i específicament en els canvis a introduir a Cal Gallifa o a Mas Llobet, ens hem de referir breument a la capacitat inversora de l'Ajuntament, que és molt limitada, i amb una tendència més aviat decreixent en els darrers anys, com hem recollit a la taula següent:

Capacitat inversora

Any	Capítol 6 Ajuntament
2010	2.946.981
2011	1.538.726
2012	999.000
2013	844.248
2014	587.100
2015	719.950
2016	846.374

Fons: Elaboració pròpia a partir de dades municipals.

Contrasta aquesta limitació dels recursos de la Regidoria de Cultura amb el fet que l'Ajuntament ha desenvolupat importants serveis com l'Escola Municipal de Música i l'Escola d'Adults, dependents de la Regidoria d'Educació, que aconsegueixen una important funció cultural i que compensen en part aquelles mancances.

4. VIDA CULTURAL

Fins aquí s'ha vist a grans trets les característiques de la població i dels seus habitants, la seva trajectòria en els darrers anys i les particularitats del moment actual. S'ha recollit també elements dels dos instruments de planificació vigents i la presència dels objectius culturals en aquests, així com les competències i els recursos de què disposa la Regidoria de Cultura.

Sant Joan de Vilatorrada frueix d'una vida cultural activa, amb alguns equipaments i serveis significatius i amb una xarxa associativa important. La participació activa de molts ciutadans a través de les entitats i algunes activitats festives singulars són trets d'un cert caràcter propi.

4.1. Agents culturals

Exposem breument l'acció dels sectors culturals (públic, associatiu o no lucratiu i privat) i la programació cultural que en resulta.

4.1.1. Sector públic

L'Ajuntament juga un paper destacat en l'esdevenir cultural de la població. La titularitat de la major part d'equipaments culturals, un pressupost - limitat però imprescindible pel desenvolupament de la programació - i una mínima dotació de personal al seu servei, són els elements sobre els quals reposa aquesta posició.

La Regidoria de Cultura està present en la major part de les iniciatives culturals del municipi, coordinant, cedint espais estables o ocasionals per a activitats, amb suport econòmic i amb altres mitjans d'infraestructura. Cal Gallifa, amb el complement dels espais externs dels seu entorn, són un instrument central d'aquesta intervenció. La Regidoria de cultura gestiona l'*arxiu*, que forma part de la Xarxa d'Arxius Municipals des de l'any 2007. L'arxiu municipal va ser organitzat per la Diputació de Barcelona el 1993 i des de 2007 està adherit a la Central de Serveis Tècnics de la Xarxa d'Arxius Municipals. El seu fons és bàsicament administratiu, està situat a l'edifici municipal i és a càrrec d'un funcionari depenent de la Secretaria. La seva vinculació amb la vida cultural del poble és mínima.

Tot i que és la Regidoria d'Educació qui impulsa el programa *Anem al Teatre* de l'Oficina de Difusió Artística de la Diputació de Barcelona (ODA), es fa en col·laboració amb la regidoria de Cultura. Aquest programa ofereix, en horari

escolar, espectacles de teatre, dansa, concerts de música i circ per als alumnes d'educació infantil, primària i secundària, batxillerat i cicles formatius i hi participen la gran majoria dels escolars de la població. Les representacions es realitzen habitualment a Cal Gallifa.

D'altres serveis relacionats amb la cultura que, sense estar orgànicament vinculats a la Regidoria de Cultura, aporten una part essencial de la vitalitat cultural del municipi són l'Escola Municipal de Música i l'Escola d'Adults, dependents de la Regidoria d'Educació.

En l'àmbit públic d'altres iniciatives que estan relacionats amb el fet cultural cal ressenyar que Sant Joan forma part de la *Mancomunitat Intermunicipal del Cardener*, que té la seva seu a Can Gallifa i que, en el seu vessant turístic, disposa de dos punts d'informació escrita al poble i ha sol·licitat a la Diputació de Barcelona la confecció d'un Pla Turístic de la població i d'un Pla de Senyalització. La Mancomunitat promou el projecte de creació d'un itinerari de visites guiades i escolars al patrimoni fabril, que necessitarà la implicació de Cal Gallifa.

4.1.2. Teixit associatiu

Per la seva part, el teixit associatiu promou i desenvolupa, des de fa molt temps, nombroses activitats vinculades amb la cultura, sobretot en l'àmbit de la cultura popular i de les tradicions.

Des de l'any 2009, l'Ajuntament disposa d'un Reglament per al Registre d'Associacions Locals. El 2010 el nombre d'entitats era de 65, de les quals 46 eren culturals segons la classificació del Registre Municipal, si bé les que es podien considerar pròpiament culturals eren 27.

A final de 2016 el nombre d'associacions registrades és igualment de 65, de les quals 29 són les considerades culturals, tot i que algunes estan classificades en altres apartats, com Infància i Joventut o Igualtat. Hi ha poca variació, doncs, en el nombre total d'entitats, però sí que comprovem la desaparició d'algunes associacions i l'aparició de noves.

Els sectors més representats per aquest conjunt d'entitats són el de les festes tradicionals i populars i el de les arts escèniques i de carrer. A nivell general, l'entitat que realitza més activitat i més diversa (tot i que en gran part està vinculada a la cultura tradicional) és la *SCCR La Verbena*, associació que està preparant la commemoració dels seu centenari.

2010	2016
ES MANTENEN	
<i>Amics Ball Alegria</i>	
<i>Els Reis del So</i>	
<i>Pessebristes del carrer del Riu</i>	
Grup de Teatre Parany	
Associació Sardanista Bon Rotllo	
<i>Comissió de Festes Sector Llobet</i>	
Associació d'ex-alumes Escola d'adults	
<i>SCCR La Verbena</i>	
<i>Comissió de Festes Sector Nord</i>	
<i>Associació de Caramelles de Sant Martí de Torruella</i>	
<i>Associació Cultural Trestataneres</i>	
<i>Grup de Teatre Xalana</i>	
<i>Comissió de Festes Sector Costarrodona</i>	
<i>Coral Czarda</i>	
<i>Associació Balls de Saló</i>	
<i>El Sidral</i>	
Associació Cultural Minairons	
Xarxa Sant Joan	
<i>Associació per a la Cavalcada de Reis</i>	
<i>As. Cult. Islamista IQRA para la paz</i>	
NO CONTINUEN	
<i>Amigas de los viernes</i>	
<i>Casal de l'Alegria</i>	
<i>Associació Anouar Cultural Marroquina</i>	
<i>Promoció Artística Sonora</i>	
<i>Comissió Festes Sant Martí de Torruella</i>	
<i>Escola de Ball Albaicin</i>	
<i>Amics del ball</i>	
<i>Orco's</i>	
<i>L'Ovella negra</i>	
<i>Amigas de los viernes</i>	
<i>Sircus Grup</i>	
NOVES	
	<i>Amics per sempre</i>
	<i>Associació de Gent Gran Oliveres</i>
	<i>3x3 canal d'artistes</i>
	<i>Pares i mares Escola de Música</i>
	<i>Anem de canto</i>
	<i>Ampa IES Quercus</i>
	<i>As. S. Joan V. decideix</i>
	<i>Les Vilatukades</i>
	<i>Zambra</i>

Font: Elaboració pròpia a partir de dades municipals. NOTA: les entitats **marcades amb aquest color tenen la seva seu o desenvolupen activitats a Cal Gallfia**

En el camp tradicional actuen també l'entitat sardanista Bon Rotllo i el Grup de Pessebristes Carrer del Riu. Aquesta associació és l'organitzadora d'un Pessebre Vivent que anualment celebra el Nadal i també han estès la seva activitat a la representació anual d'una Passió a l'aire lliure.

En un altre camp, és destacable l'activitat que fa El Sidral (anteriorment en col·laboració amb la companyia Gog i Magog, ara desapareguda), vinculada a la Festa Major Infantil i a la seva preparació mitjançant l'Aula d'Arts al Carrer. Aquesta Aula es vol potenciar, per tal que estengui la seva activitat al llarg de l'any i participi també en la preparació de les altres activitats festives: Fira Embarrats, Reis, etc.

És de molt interès l'*Associació d'Exalumnes de l'Escola d'Adults*, nascuda de l'Escola com a mitjà per perllongar l'acció d'aquesta en relació als antics alumnes, però que projecta la seva activitat sobre tota la població.

Els grups de ball *Zambra* i *Alegria* tenen molt bona acollida en la seva oferta d'aprenentatge de balls d'estils diversos, en una activitat propera a la de les acadèmies de ball.

Hi ha moments festius en què totes les entitats s'impliquen, principalment per la Festa Major i amb motiu de la Fira Embarrats. Aquest darrera ha pres molta significació en els darrers anys. Es tracta d'una fira i festa de tardor (finals d'octubre), que fa referència a la tradició tèxtil (d'aquí el nom), amb ambientació de principis de segle: bars, restaurants, pastisseries,... Disposa de pressupost propi, a Comerç, però Cultura hi aporta la contractació dels espectacles.

Hi ha un nombre important de persones que participen en aquestes entitats. Els responsables d'algunes d'elles es queixen de manca de relleu generacional, tot i que no sempre fan el necessari per facilitar-lo, obrint les portes a les noves sensibilitats i propostes. Aquest és un aspecte que ha de merèixer l'atenció de les associacions i també dels responsables municipals.

També cal tenir present que algunes persones participen en més d'una entitat: per exemple, les comissions de festes del barri sovint es veuen integrades per membres d'altres associacions generals.

Pel que fa a la relació entre les entitats i l'Ajuntament, el teixit associatiu la viu com a molt propera i facilitadora, el Consell de la Vila, el Consell de Cultura o la Comissió de Cal Gallifa en serien un bon exemple. El municipi proporciona suport logístic i ajut econòmic, canalitzat a través de convenis i subvencions. Per exigència legal, els convenis, que solen tenir establerts les entitats més antigues i destacades, tendeixen a ser eliminats i a ser substituïts per la

convocatòria pública de subvencions, aplicant la concurrència competitiva com a norma general.

A més, l'Ajuntament cedeix locals a diverses entitats, ja sigui com a espai de reunions i de realització d'activitats com per usar-los de magatzem. Per raons històriques alguns d'aquests espais resten bloquejats i la seva cessió en algun cas no es regeix per cap conveni, la qual cosa fa que no siguin cessions avaluables i revisables, sinó que es considerin d'alguna manera com a drets adquirits.

Existeix un *Consell de Cultura*⁴, configurat com l'organisme de consulta i participació de tots els sectors vinculats al món cultural. Dins de les seves funcions hi ha la de “*mantenir un espai d'informació, coordinació, estudi i debat entre l'administració local i el conjunt d'entitats culturals i persones interessades del poble*” segons llegim en el seu Reglament. Format per membres de l'Àrea de Serveis a les Persones, representants d'entitats culturals, partits polítics i persones del món cultural. Celebra reunions amb una periodicitat aproximadament trimestral, i tracta temes de cultura local d'interès general, incidint en les activitats que fa cada entitat o en les que s'organitzen des de l'Ajuntament.

Finalment, cal esmentar que també funciona la Comissió Cal Gallifa, que reuneix polítics, tècnics i representants d'entitats, com exposarem al capítol 6.

4.1.3. Sector privat

La presència de la iniciativa privada en cultura és molt limitada, sobretot després de la lamentable desaparició de la companyia de teatre al carrer *Gog i Magog*, nascuda aquí, que combinava tradició i modernitat, generant espectacles als espais públics. Participava de la vida cultural del poble, col·laborant amb altres entitats vinculades al teatre al carrer com ara *El Sidral*, a la Festa Major Infantil.

Un agent privat present a la programació cultural és la llibreria *Racó de les paraules*, que programa activitats de foment de la lectura, tal com s'explica a l'apartat de programació cultural.

Cal indicar, aquí, que en ocasió de la Fira Embarrats, el sector del comerç i la restauració s'impliquen en el desenvolupament d'aquest esdeveniment cultural i festiu.

⁴ <http://www.santjoanvilatorrada.cat/documents/82239779.pdf>

4.2. Programació cultural

Gran part de la programació de Sant Joan de Vilatorrada està associada al calendari festiu i a les festes tradicionals i populars. Així, trobem les festes dels barris, la Festa Major, la Festa Major Infantil, la fira i festa Embarrats, que rememora l'època d'esplendor de la indústria tèxtil, tan determinant pel municipi. La major part d'aquestes propostes compten amb el suport de l'Ajuntament i, en molts casos, l'equipament de Cal Gallifa i el seu entorn hi juguen un paper destacat. Destacar que una part significativa d'aquest teixit associatiu que promou el calendari festiu i tradicional o impulsa d'altres activitats culturals, tenen la seva seu o desenvolupen activitats a Cal Gallifa (Grup de Teatre el Parany, Associació d'ex alumnes de l'escola d'Adults, SCCR la Verbena, El Sidral, etc).

De les celebracions, cal fer especial menció a la Festa Major Infantil, com a element diferenciador respecte a altres pobles, i per la seva tradició: ja porta més de vint anys celebrant-se. Està promoguda actualment per l'entitat *El Sidral*, amb el suport de l'Ajuntament. I els darrers anys ha pres una especial força Embarrats, fira i festa que implica tota la població, tant el món cultural com del comerç i de la restauració.

La programació anual de música compta amb els cicles de concerts de tardor i primavera organitzats per l'Escola de Música, que també convoca anualment el concurs i premi de música de cambra *Pòdiums*, amb un historial de més de 20 edicions. Aquesta programació es complementa amb concerts puntuals organitzats per entitats com ara La Verbena.

Pel que fa a les arts escèniques, s'ha desestimat fer programació professional, per la proximitat de la vila amb Manresa i a la gran oferta del Kursaal, que atreu a públic de tota la comarca i de més lluny. Hi ha el propòsit d'incentivar el retorn a Cal Gallifa d'una programació de teatre amateur, en aquest sentit cal constatar la voluntat del regidor de cultura d'impulsar-ho amb els grups no professionals del poble i també ha iniciat contactes amb *Cal Gras*, residència d'artistes situada al poble proper d'Avinyó. *Cal Gras* promou cada any *Testimoni Escènic*, convocatòria de residències per a projectes d'arts escèniques, que es preestrenen en conveni amb diversos municipis.

A més, hi ha programació infantil una vegada al mes, organitzada amb èxit pel grup local de la Xarxa (Fundació Xarxa d'Espectacle Infantil i Juvenil de Catalunya).

D'aquesta manera, es podria anar configurant una agenda pròpia d'arts escèniques i musicals, amb tres línies, que caldria desenvolupar més:

- 1) Programació de teatre amateur (grups locals i convidats)
- 2) Programació infantil (Xarxa)
- 3) Programació musical (Escola de Música i grups amateurs)

El sector del llibre es veu representat amb les activitats de promoció de la lectura realitzades per la Biblioteca (club de lectura, hores del conte, etc). També hi ha una petita programació portada a terme a la llibreria *Racó de les paraules*, relacionada amb hores del conte i presentacions de llibres.

No hi ha una programació d'exposicions d'art, si bé la Biblioteca fa unes petites mostres, normalment de temes locals o d'interès local i d'artistes o artesans amateurs. És un dels aspectes menys atesos i una situació que convindria superar, incorporant una línia d'exposicions d'art a Cal Gallifa o en algun altre espai vinculat.

5. PLANIFICACIÓ DELS EQUIPAMENTS CULTURALS

5.1. El PECCat (Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya)

A Catalunya el marc legal i d'ordenació del sistema cultural públic ha estat sempre precari i fragmentari, si bé en alguns sectors hi ha una normativa bàsica, com en biblioteques (*Llei 4/1993, del Sistema Bibliotecari de Catalunya*), en arxius (*Llei 10/2001, d'Arxius i Documents*) i en museus (*Llei 17/1990, de Museus*).

La implantació d'equipaments culturals s'ha fet, en la majoria de casos, sense un marc d'ordenació i regulació específics. Per fer front a aquesta mancança va néixer *El Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya 2010 - 2020 (PECCat)*, aprovat per la Generalitat de Catalunya el 2010. El Decret d'aprovació del PECCat defineix l'objecte del document ⁵:

Assolir una distribució equilibrada dels equipaments culturals arreu del territori, avançant cap a una modelització i actuació en xarxa dels equipaments que permeti garantir elevats estàndards de qualitat i augmentar la seva utilitat social i econòmica, afavorint la seva adaptació a les necessitats i demandes d'una societat del segle XXI.

I subratlla que el seu objectiu final

és fer efectiu el dret de totes les persones a accedir en condicions d'igualtat a la cultura, que reconeix l'article 22 de l'Estatut d'autonomia.

Malgrat que aquest Pla és de difícil aplicació en determinats casos, implica un esforç de racionalització, d'ordenació i de modelització encomiables i pot ser un referent tant en la quantificació dels equipaments com en la determinació de les seves característiques i dotacions bàsiques.

El PECCat defineix unes dotacions mínimes d'equipaments culturals per trams de municipis. Així, un municipi d'entre 10.000 i 15.000 habitants, hauria de comptar amb un arxiu municipal (AM), una biblioteca local (BL), un Centre Cultural Polivalent (CCP1) i un espai escenicomusical (E1b). Els estàndards corresponents a aquestes categories es mostren a la taula següent:

⁵ Decret 40/2010. DOGC núm. 5.590, 18.03.2010):

Dotació mínima segons el PECCat i estàndards

Equipament	Tipologia	Característiques
Arxiu Municipal	AM	365 m ² útils pel cap baix
Espai Escenicomusical	E1b	Equivalent a 1.465 m ² útils i 300 places
Centre Cultural Polivalent	CCP1	Equivalent a 950m ² útils
Biblioteca	BL	Segons estàndards de Mapa de Lectura Pública

Font: Quaderns del PECCat, 2

Dels equipaments que recomana el PECCat, Sant Joan compta actualment amb la Biblioteca, la Sala Polivalent i l'Arxiu, i no compta amb l'Espai Escenicomusical (teatre-auditori). Veiem tot seguit la situació en relació a cada un d'aquests equipaments:

- ARXIU: la seva superfície es troba molt per sota dels estàndards recollits pel PECCat, amb 77m², quan hauria de tenir un mínim de 365m².
- BIBLIOTECA: no arriba als estàndards del Mapa de Lectura Pública; la taula següent, amb dades de la Gerència de Biblioteques de la Diputació de Barcelona, mostra la situació de la biblioteca en relació als estàndards:

Dades Biblioteca Cal Gallifa

Biblioteques	Mapa de Lectura Pública per a municipis de 10.000 hab.	Biblioteca Cal Gallifa
Superfície total construïda	1.100	858 m ²
Personal	5 - 7	4
Ordinadors	13	20
Punts de lectura	110	104
Fons documental	25.000	29.429
Hores servei setmanals	35	31

- CENTRE CULTURAL POLIVALENT (CCP). La Sala de Cultura de Cal Gallifa, amb els espais complementaris de la planta baixa, compleixen els estàndards d'espai necessaris pel que fa a la sala polivalent, però per tal de configurar l'equipament com a un CCP li manca un equip de gestió propi, serveis i programació. A més a més caldria contemplar, de manera inexcusable, les vinculacions i possibles especialitzacions en relació al fet que el PAM 2016-2019 parla de "Cercar els recursos necessaris per iniciar la restauració i rehabilitació del Mas Llobet i convertir-lo en Centre Cívic i seu de l'Aula de les Arts de Carrer"
- ESPAI ESCENICOMUSICAL. No es considera necessari disposar d'un teatre o auditori pròpiament dits, atesa l'opció adoptada, a causa de la

proximitat a Manresa, de no oferir a Sant Joan una programació professional de format mitjà o gran. Per altra banda, la programació escènica i musical pròpia, a la qual no caldria renunciar, disposa de sales on desenvolupar-se. Així les dues sales de La Gallifa, encara que molt saturades d'activitat, l'Escola de Música i el teatre de la S.C.C.R. La Verbena, en conjunt, poden suplir l'absència d'aquest equipament.

5.2. Els Centres Culturals Polivalents segons el PECCat

El PECCat ens indica, en primer lloc, que els CCP *“són els equipaments bàsics d'accés a la producció i consum cultural”*. I adverteix que la seva condició d'equipament cultural és compatible amb la convivència amb altres usos paraculturals (socioeducatius, cívics, recreatius, etc.). En tot cas, aquests equipaments han de poder acollir activitats de formació, foment de la creació, divulgació i difusió, i contemplar la cessió d'espais a entitats i col·lectius, ja sigui de manera puntual o continuada.

Tot seguit el Pla defineix la missió d'aquest centres: *“La missió dels CCP és la dinamització cultural del territori, que es pot concretar en tres grans línies de treball:*

- a. *Oferir una programació cultural de base, adequada a les necessitats del seu entorn i compensada amb les iniciatives de la societat civil.*
- b. *Donar suport a les entitats en el desenvolupament de les seves activitats culturals.*
- c. *Participar activament en el cicle festiu de cada territori.*

I assenyala que per complir millor la missió i rendibilitzar els recursos, la programació es fa partint de dos grans blocs:

- Activitat pròpia (pensada i executada des dels CCP amb el personal i els recursos propis).
- Activitat concertada (feta amb la col·laboració material, econòmica o personal d'altres àrees municipals, institucions o entitats).

Els diferents projectes i activitats han de cobrir un ampli espectre de necessitats culturals bàsiques: formació (artística, cívica), difusió (creació professional, creació amateur, jove o emergent), divulgació (exposicions temàtiques, conferències), suport a la creació, cessió d'espais, etc.

El PECCat també estableix tres mòduls bàsics d'equipaments polivalents, corresponents a trams de població diferents: elemental, bàsic i ampliat.

Distribució dels centres culturals polivalents segons llindar poblacional

Tipus	Nombre	Llindar poblacional
CCP elemental	1	3.000 a 5.000
CCP bàsic	1	5.000 a 15.000
CCP ampliat o xarxa	1 ampliat o dos bàsics	15.000 a 30.000
	1 ampliat o xarxa de 2-3 bàsics	30.000 a 50.000
	1 ampliat o xarxa de 3-4 bàsics	Més de 50.000

Font: Quaderns del PECCat, 2

Així doncs, tot i recordant que el PECCat no té pas caràcter normatiu o prescriptiu, sinó indicatiu i de recomanació, a Sant Joan correspondria disposar d'un CCP bàsic. Aquesta necessitat es fa més palesa si es té en compte que s'ha considerat prescindir d'un equipament escenicomusical específic, ateses les circumstàncies del municipi i, també cal relacionar-ho amb el fet que el PAM 2016-2019 esmenta la "Cercar els recursos necessaris per iniciar la restauració i rehabilitació del Mas Llobet i convertir-lo en Centre Cívic i seu de l'Aula de les Arts de Carrer

Vegem doncs les característiques del CCP bàsic, però també de l'elemental, atès que la seva definició s'ajusta més a la realitat present de Cal Gallifa:

- **Centre cultural elemental:** *"Aquest equipament es planteja amb l'orientació de «centre d'atenció primària» de necessitats culturals i té una vocació de centre polivalent amb dotacions mínimes, però suficients, per acollir les activitats culturals que es generen en un context de baixa densitat demogràfica, que no disposa de la massa crítica suficient per acollir equipaments especialitzats, més enllà de la biblioteca pública. El PECCat planteja, però, aquests equipaments amb un criteri imprescindible d'activitat continuada i dotació mínima de personal, en la fórmula de gestió que s'estimi més convenient en cada cas".*
- **Centre cultural bàsic:** *"Aquest equipament constitueix el mòdul bàsic de centre cultural polivalent amb una orientació complementària a altres equipaments locals especialitzats o de suplència d'aquests equipaments, per exemple, espai d'arts visuals quan no estiguin implantats al municipi. Es tractaria d'un mòdul orientat preferentment a municipis mitjans i petits".*

Cal Gallifa es troba entre aquestes dues definicions. La realitat actual de Cal Gallifa, sobretot pel que fa a la dotació de personal, no arriba a les previsions d'un centre elemental (recordem-ho: que correspondria a una població inferior a 5.000 habitants) i queda més lluny de la definició d'un bàsic. La proposta que se'n deriva seria, doncs, la necessitat d'assolir primer les característiques pròpies d'un centre cultural elemental, per evolucionar posteriorment cap a un

centre cultural bàsic, amb els serveis i programacions que pertiquen a una població com Sant Joan de Vilatorrada. Així veiem que la planificació que es deriva del PECCat vindria a coincidir amb l'estudi de la Diputació el 2011, quan proposava que Cal Gallifa havia de passar de Nucli cultural a Centre Cultural.

S'han d'estudiar ara les necessitats funcionals d'un centre d'aquestes característiques i dels perfils professionals adients per complir-les. La taula que es reproduïx tot seguit ⁶, indica totes les necessitats funcionals que, amb major o menor intensitat, han de desenvolupar aquests centres, prenent com a punt de partida el seu màxim desplaçament.

Taula 46. Necessitats funcionals dels centres culturals polivalents	
Àrea de Direcció	
Direcció estratègica Gerència	Planificació i direcció estratègica; relacions institucionals. Direcció gerencial de l'equipament; coordinació de l'equip de gestió; direcció financera; control de gestió; relacions institucionals.
Àrea d'Activitats	
Programació	Definició de criteris de programació; exploració, valoració i prescripció d'espectacles i concerts; confecció d'una programació.
Suport a la creació	Suport a processos de creació; suport a formacions emergents; suport a la gènesi i desenvolupament de projectes culturals.
Suport a l'associacionisme	Servei de trobada i relació interpersonal; dinamització de processos creatius.
Producció d'activitats de formació	Organització i gestió d'activitats de formació (tallers, seminaris, cursos, classes magistrals i altres formats).
Programació d'act de difusió cultural	Organització i gestió d'activitats de difusió cultural (debats, exposicions, espectacles, recitals, concerts i altres formats).
Àrea de Gestió de Públics	
Pla de gestió de públics	Elaboració i gestió d'un programa de màrqueting; planificació i gestió d'estratègies de captació, desenvolupament i consolidació de públics; gestió del sistema d'informació de públics.
Foment de la participació	Dinamització de processos de participació dels públics en la gestió de la programació i les activitats de l'equipament.
Comunicació a mitjans i xarxes socials	Elaboració i gestió d'estratègies de presència en mitjans (publicity); gestió de rodes i comunicats de premsa, entrevistes i reportatges; gestió d'agendes culturals de mitjans; elaboració de clippings; participació en xarxes socials; creació de webs i blogs.
Publicitat	Disseny gràfic de productes comunicatius; gestió de suports publicitaris.
Venda d'entrades	Venda d'entrades, tiquets i abonaments; inscripcions a activitats.
Atenció als públics assistents	Acolliment, informació i atenció als públics durant les activitats; atenció a la sala durant les funcions; gestió d'usos de les instal·lacions; servei de cafeteria i marxandatge.
Gestió d'usos	Gestió receptiva i proactiva d'ús de les instal·lacions en les diverses franges temporals a partir de la demanda i dels criteris de prioritat establerts. Captació d'usos que generin ingressos per al finançament de les activitats.
Patrocini i mecenatge	Captació i gestió de patrocini i mecenatge; gestió receptiva i proactiva d'usos regulars i ocasionals de les instal·lacions.
Àrea de Manteniment	
Manteniment i conservació	Manteniment, conservació i reparació de l'immoble i de les instal·lacions; reformes i millores.
Neteja i vigilància	Neteja; vigilància i seguretat.
Àrea d'Administració	
Administració de recursos econòmics	Administració d'ingressos i despeses; gestió comptable, laboral i fiscal; facturació, pagaments i tresoreria; gestions bancàries.
Contractació	Contractació d'activitats i serveis.
Gestió de recursos humans	Gestió de plantilla; gestió d'incidències; gestió de contractes i nòmines.

⁶ Quaderns del PECCat 2, pàg. 58

A partir de l'inventari de necessitats funcionals, podem establir les següents àrees funcionals diferenciades en cada equipament:

- Àrea de direcció
- Àrea d'activitats
- Àrea de gestió de públics
- Àrea de manteniment
- Àrea d'administració

D'acord amb el PECCat, es considera que qualsevol àrea d'activitat ha de tenir un responsable específic, amb un perfil professional adequat, amb una dedicació mínima definida, tant si forma part de la plantilla del CCP, com de l'estructura central de l'Ajuntament o d'una empresa de gestió (en el cas que aquesta funció estigui externalitzada).

Els perfils professionals que poden cobrir adequadament les necessitats funcionals de les diferents àrees dels CCP són molt diversos. Sense ser exhaustius, assenyalem els perfils que ens poden ser més útils:

- *àrea de direcció:*
 - director, gerent
- *àrea d'activitats:*
 - gestor cultural, dinamitzador sociocultural, educador social, animador sociocultural
- *àrea de gestió de públics:*
 - informador, tècnic de màrqueting i comunicació, a més dels anteriors
- *àrea de manteniment:*
 - operari de manteniment, tècnic de l'espectacle, operari de neteja
- *àrea d'administració:*
 - administratiu

No es vol dir en cap cas que tots aquests perfils professionals hagin de ser presents en tots els centres, sinó que podem servir-nos d'ells per cobrir les necessitats funcionals identificades. Més endavant es veurà la dotació professional mínima necessària.

5.2. El Pla d'Equipaments Culturals de Sant Joan de Vilatorrada

Ja s'ha esmentat l'estudi que la Diputació de Barcelona va elaborar a petició de l'Ajuntament i que definia l'evolució que hauria de seguir la dotació d'equipaments del poble per tal de contribuir al desenvolupament del gaudi i de la creació cultural a Sant Joan, de forma participada i amb espais adients per

fer-se realitat, com es pot llegir a la seva pàgina 46: *“Així, el Sant Joan del futur ha de ser una vila que permeti gaudir i crear als seus ciutadans, amb els equipaments culturals adequats per tal que això pugui desenvolupar-se de forma correcta. Ha de ser una vila on les entitats i el teixit associatiu es mantinguin vius i puguin funcionar de forma coordinada i amb els espais adequats per fer-ho. Ha de ser una vila que facilita als seus ciutadans i entitats els espais necessaris de forma racional, amb equipaments que responguin a les necessitats de la població i amb una lògica d'optimització de recursos i de territori proper més enllà de les fronteres municipals.”*

El Pla fa un diagnòstic de la situació dels equipaments en el moment de la seva elaboració i fa propostes per a la seva evolució futura. Com a síntesi del diagnòstic, extens i detallat, extreu unes conclusions principals, que es consideren rellevants per a l'elaboració de les propostes d'actuació. Entre les conclusions exposades (pàg. 43) ens convé ara retenir i comentar les següents:

- *La proximitat de Sant Joan de Vilatorrada amb Manresa ha fet variar la programació portada a terme als equipaments del poble i obliga a pensar en compartir recursos més que en duplicar-los.*
- *Hi ha una certa sensació de poble-dormitori, amb poca vinculació de part de la població a la vida cultural i social de la vila.*
- *Al poble han nascut diverses companyies i entitats vinculades al teatre al carrer.*
- *Hi ha una certa tradició de la Festa Major Infantil, com a activitat destacada del poble.*
- *Hi ha un nucli clar - Cal Gallifa - que agrupa diversos serveis culturals, i que actualment es troba al límit de la seva ocupació, excepte per la Sala de Cultura, ja que s'està intentant racionalitzar el seu ús degut als elevats costos que implica la seva utilització.*
- *Hi ha un clar desaprofitament de l'espai jove, que actualment té un mínim d'activitat i un espai nou i ben dotat.*
- *Hi ha alguns espais utilitzats per entitats de forma exclusiva que es podrien aprofitar de forma més rendible, entre ells el Mas Llobet i els pisos del c/ Les Alzines*

Gran part dels aspectes destacats en aquestes conclusions es mantenen en el moment actual, però altres han evolucionat clarament. Vegem-ho:

- L'efecte de la proximitat de Manresa sobre el públic cultural de Sant Joan es manté i s'accepta, però sense renunciar, en la mesura del possible, a dotar la població d'una programació pròpia que aprofiti les

franges d'activitat que pugui ser complementària i especialitzada. Fer el contrari, seria resignar-se a un progressiu empobriment cultural no desitjable.

- La caracterització de Sant Joan com a poble dormitori, com ja hem esmentat, s'ha de matisar i va perdent vigència a mesura que les parelles joves arribades al poble es van incorporant a la vida ciutadana i participen de la vida associativa i de les festes i tradicions. Si bé poden continuar tenint la feina fora, l'arribada dels fills i la seva escolarització al municipi faciliten en gran mesura aquest procés d'integració.
- La importància del teatre al carrer és vigent, malgrat la lamentable desaparició del seu grup professional referent (Gog i Magog)
- La Festa Major Infantil manté tot el seu esplendor i la Regidoria de Cultura vol que els seus promotors juguin encara un paper més destacat i amb més influx a través de l' *Aula de les Arts al Carrer* que sigui activa al llarg de tot l'any.
- El nucli cultural de Cal Gallifa continua plenament actiu i a plena ocupació, sobretot a les tardes. La racionalització del seu funcionament, a efectes de la gestió i de la dotació de recursos humans, és l'objecte central del present estudi.
- S'ha millorat l'aprofitament de l'Espai Jove, amb unes instal·lacions ben dotades.
- El Mas Llobet està en estat ruïnós i és una de les prioritats municipals pel que fa a inversió en equipaments: el PAM 2016-2019 contempla la necessitat de "Cercar els recursos necessaris per iniciar la restauració i rehabilitació del Mas Llobet i convertir-lo en Centre Cívic i seu de l'Aula de les Arts de Carrer". La seva rehabilitació permetria disposar d'altres espais polivalents al municipi, ja que Cal Gallifa es satura fàcilment d'activitat, tot i que caldria estudiar amb molta cura les vinculacions i especialitzacions entre Cal Gallifa i el Mas Llobert aquests nous serveis.

Pel que fa a les propostes, el Pla d'Equipaments planteja una configuració en quatre nuclis culturals principals i alguns espais complementaris (pàg. 47). Així, els quatre nuclis forts d'activitat cultural serien:

a.- *Nucli Cultural Cal Gallifa*, com a equipament central d'accés i difusió de la cultura. Recordem que aquest equipament és emblemàtic per la seva situació i per la representació del patrimoni industrial de la vila.

b.- *Nucli Cultural Mas Sant Joan*, orientat de manera important vers la formació i difusió musical, amb l'Escola de Música, amb les seves aules i la sala polivalent d'assaig, i la Capella com a espai de difusió de la música.

c.- *Espai Cívic*: Espai Jove més un pis annex del c/ Alzines. Equipament orientat al treball del teixit associatiu i a la formació bàsica i difusió: tallers d'iniciació a diferents disciplines artístiques i activitats de lleure, una sala polivalent i l'espai de treball i de reunió de les entitats.

d.- *L'espai de les arts al carrer*, situat al Mas Llobet i orientat al desenvolupament de les activitats de les entitats i companyies vinculades a les arts del carrer.

Aquesta configuració proposada pel Pla d'Equipaments segueix essent bàsicament vàlida, si bé l'Espai Jove no acaba de complir els requisits i les funcions que el Pla li atribueix. Per altra banda, com ja hem esmentat, la rehabilitació del Mas Llobet està pendent i és una de les prioritats explicitades al PAM vigent.

En relació al Nucli Cultural Cal Gallifa es proposa fer-lo evolucionar, amb el temps, cap a un veritable Centre Cultural. Aquesta és probablement la proposta més emblemàtica del Pla i entén que un Centre Cultural *“té un projecte comú i es gestiona des de la seva globalitat, amb un equip dedicat específicament a la programació i dinamització dels diferents espais i a la conceptualització i posicionament del centre com a una unitat”*.

S'argumenta que *“l'actual nucli cultural Cal Gallifa, ha de ser l'epicentre de la cultura a la ciutat, esdevenint l'equipament de referència pels actes més representatius promoguts des de l'Ajuntament així com d'altres que necessitin espais d'aquestes característiques, promoguts per entitats”*.

Tot seguit afegeix que *“En la realitat actual cada espai funciona de forma autònoma i independent i pràcticament no hi ha interrelació entre ells. Els espais polivalents funcionen més com a receptors d'activitat externa que com a espais que promoguin una programació pròpia o que busquin captar -amb un sentit predeterminat- la programació que fan les entitats. Ens trobem actualment amb quatre espais ben diferenciats i amb una dinàmica pròpia i sense un sentit d'unitat ni un equip que el lideri”*.

I proposa una nova orientació: *“Aquesta situació hauria de redirigir-se en el llarg termini cap a un Centre Cultural, amb projecte i projecció pròpia, capaç d'agrupar i donar sentit als quatre espais que actualment existeixen convertint-se en un referent com a conjunt”*.

Segueix essent vàlida aquesta proposta?. Malgrat que ja es formulava com un projecte a llarg termini, des del 2011 no s'ha avançat en aquesta direcció i el PAM 2016-2019 no preveu cap actuació en aquest sentit. Semblaria, doncs, que l'Ajuntament ha renunciat a quest propòsit, sigui per les limitació dels recursos (la proposta implica dotar el Centre d'un pressupost propi i d'un equip de gestió adequat) o perquè no se'n veu prou la necessitat, o per l'efecte combinat dels dos motius.

Des del nostre punt de vista, seria convenient perseverar en la idea de Cal Gallifa com a veritable Centre Cultural. Ho argumentarem més endavant.

6. LA FÀBRICA GALLIFA

6.1. Origen i transformació

Cal Gallifa és una antiga fàbrica tèxtil que va funcionar des de 1860 fins a 1977, quan, víctima de la crisi del sector, va restar inactiva. Com a part del patrimoni cultural de Sant Joan, ha viscut un procés de transformació des de la seva adquisició per part del municipi, que es va produir l'any 1987. S'han remodelat els diferents espais i se'ls ha dotat dels serveis necessaris per tal d'acollir diferents equipaments. El resultat és un edifici del patrimoni industrial destinat íntegrament a equipament municipal, amb una superfície total de 3.500m² en un emplaçament que, juntament amb el parc Catalunya, ha aconseguit crear un potent focus d'activitat cultural i de centralitat urbana.

Després d'un intens debat ciutadà i tècnic, es va optar per l'adequació estructural de l'edifici, mantenint l'estructura original. En relació als usos, es va acordar la creació d'una sala d'actes, amb vestíbul previ i zona de bar annex, un cos central d'escenari, amb una caixa que ocupés la part central de la primera planta, i una part destinada a espais de magatzems i camerinos.

L'any 1993 es va dur a terme la primera de les intervencions, consistent en l'adequació de la planta baixa, amb l'objectiu de crear una Sala Polivalent per a activitats múltiples. La sala principal ocupa les dues terceres parts de la superfície en planta de l'edifici i la resta es destina a escenari, magatzems i camerinos.

A la planta baixa hi ha la Sala de Cultura (sala polivalent), a la primera planta la Biblioteca, i per últim, al segon pis s'hi troben el Centre d'Iniciatives per l'Ocupació (CIO), el viver d'empreses i també l'Escola d'Adults.

En una construcció annexa hi ha la Sala Petita (una segona sala polivalent) i al costat d'aquesta s'hi troba la Ludoteca. Tots els espais de la planta baixa, és a dir la Ludoteca, la Sala Petita i la Sala de Cultura, estan comunicats internament.

La Sala de Cultura Cal Gallifa va ser inaugurada el 13 de juny de 1998. La programació, gestió i ús d'aquest espai es fa amb criteris de participació i corresponsabilització dels grups i entitats que utilitzen l'equipament de forma continuada. Per això es va constituir la *Comissió Cal Gallifa*, integrada pel responsable polític de l'Àrea de Cultura, el personal tècnic municipal responsable de l'equipament, els regidors i regidores de les àrees relacionades amb la seva activitat i utilització (joventut, festes, educació...) i un representant de cadascuna de les entitats que utilitzin l'equipament de forma continuada. Es

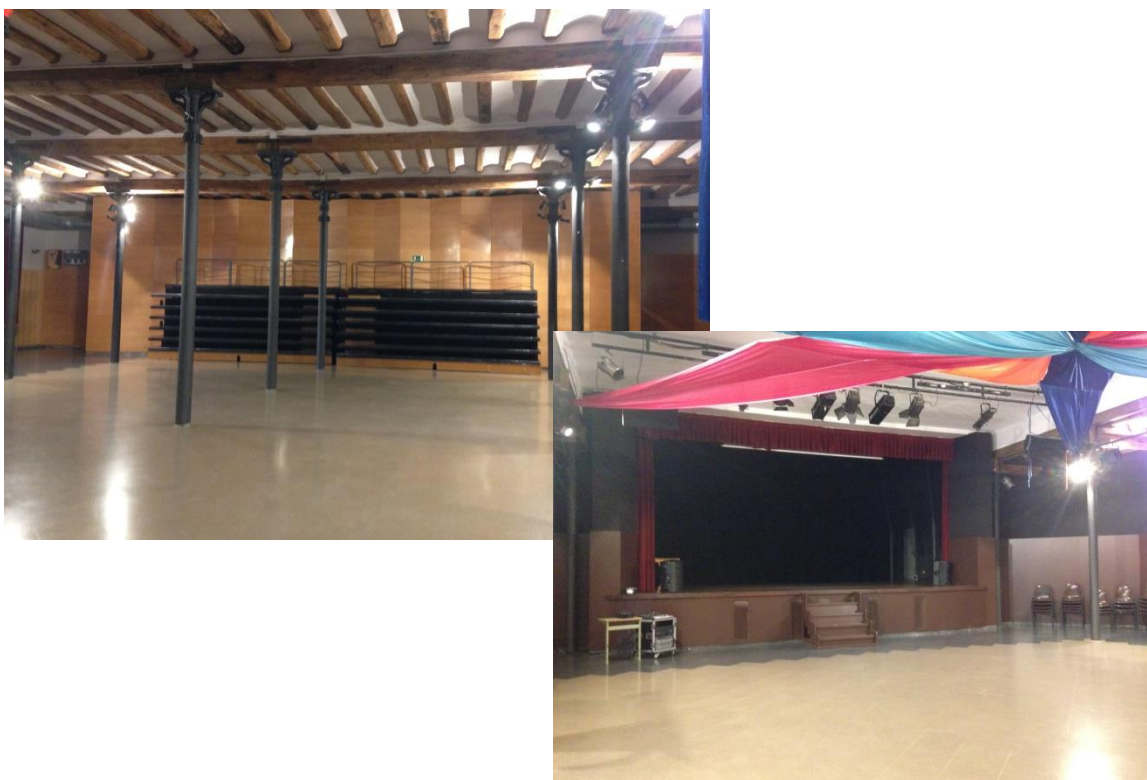
reuneix una vegada a l'any com a mínim i s'ocupa de la programació i del bon funcionament de la Sala.

6.2. Els espais polivalents (planta baixa)

6.2.1. Sala de Cultura Cal Gallifa

Dins del complex cultural de Cal Gallifa les sales de la planta baixa són les que li confereixen el caràcter de potencial centre cultural polivalent, com hem esmentat i desenvoluparem en el capítol següent.

La Sala de Cultura és l'espai de referència per a les activitats culturals de la vila. Per les seves condicions, aforament i centralitat és l'espai en què moltes de les entitats pensen i amb què compten en programar les seves activitats. Les principals activitats que es realitzen a la Sala són: espectacles musicals amateurs (play-back), balls, teatre (amateur i infantil-familiar), sopars, concerts, festes populars, cursets i tallers, etc.

Aquesta sala és l'espai preferent per a activitats de gran format organitzades per l'Ajuntament o que són emblemàtiques del poble. És el cas, per exemple, de la Festa Major Infantil o d'altres activitats de teatre al carrer que s'han de fer sota cobert. Les activitats vinculades a teatre i teatre infantil, les activitats de final de curs de les escoles i altres que requereixin d'un escenari tradicional es realitzen en aquesta Sala.

Però ja el Pla d'Equipaments del 2011 (pàg. 50) advertia: “La seva adequació com a sala polivalent ha permès rehabilitar un espai patrimonial important per la vila, però ahora implica que l'espai té les limitacions de les sales polivalents que no han estat concebudes com a tals de bon principi: limitacions d'estructura com ara pilars al mig de la sala, dimensions fixades per l'estructura anterior i no pel projecte d'ús, dificultats en la climatització, etc. Així, ens trobem amb què actualment la utilització de la sala implica un alt cost per l'Ajuntament i per tant s'ha de poder racionalitzar.”

Per això s'han buscat alternatives que, com veurem, finalment no han descongestionat la Sala Cultural (també coneguda com Sala Gran), sinó que més aviat han propiciat una positiva floració de noves propostes i activitats.

Recordem, en tot cas, que s'ha deixat de programar teatre professional a la sala, ja que es considera que la demanda local queda coberta amb l'oferta de Manresa. Aquesta decisió es manté vigent, seguint la idea de buscar les complementarietats amb la capital comarcal, però no és obligat que sigui permanent i definitiva, perquè a llarg termini implicaria un empobriment cultural de Sant Joan de Vilatorrada. Més aviat ens inclinem per, en la mesura que sigui possible, buscar una especialització en propostes escèniques diferenciades, de petit format, de companyies emergents, etc.

Pel que fa a la infraestructura de la Sala, el mateix *Pla d'Equipaments* (pàg. 51) proposava les següents intervencions:

- *De l'escenari: Caldria la instal·lació de barres electrificades, que facilitin la manipulació de la il·luminació, ahora que redueixin la quantitat d'hores necessàries pel muntatge i per tant les despeses de personal associades a la presentació d'espectacles (ja sigui despesa directa de l'Ajuntament o despesa de les companyies que puguin fer ús de la sala).*
- *De la sala: Millora del sistema de grades. Tot i que les actuals funcionen, són molt difícils de moure i no són gaire còmodes. En aquest sentit, una millora en les butaques pot millorar de forma important la comoditat dels usuaris.*
- *Millora del sistema de so. Cal considerar que l'equip de so és molt antic i per tant s'hauria de renovar. En aquest sentit s'hauria d'avaluar (tenint en compte les propostes d'ús de la sala) si cal comprar un equip nou o si convé llogar el sistema de so per cada espectacle.*

En bona part aquestes intervencions continuen pendents i, sense ser aspectes crítics, s'haurien de tenir en compte pel futur, amb algunes precisions:

- quan es parla de barres electrificades s'ha d'entendre que es refereix a la motorització de les mateixes, a fi que la seva manipulació sigui més fàcil, ràpida i segura.

- el funcionament de l'equip de so ha millorat en gran manera mitjançant la contractació d'un sistema extern de manteniment periòdic.

En relació a la gestió de la Sala, i amb la finalitat d'abaratir costos per a l'Ajuntament, sense deixar de fer la seva funció, a més de la proposta d'ubicar determinades activitats en espais més adients, el Pla d'Equipaments (pàg. 51) proposa l'establiment d'una política de preus, sempre diferenciant els usos per tipus d'activitat i per tipus de demandant:

Això no vol dir que s'hagi de cobrar sempre ni a tothom, però si diferenciar quina tipologia d'activitats es vol promoure, i per tant pot resultar una cessió gratuïta, i quines no són rellevants o són menys prioritàries per l'Ajuntament i per tant es podria llogar la sala.

La mateixa anàlisi es podria fer amb el tipus d'entitat o institució que demani la sala. D'aquesta manera, les entitats del poble podrien tenir un tracte preferent respecte a possibles demandes externes. I fins i tot es podria arribar a pensar en cedir la sala per a activitats portades a terme per privats amb ànim de lucre, que haurien de pagar un preu diferent.

El rendiment d'aquestes propostes és molt limitat pel fet que la major part de les activitats tenen un interès ciutadà i provenen d'entitats sense afany de lucre. Per desenvolupar aquesta dimensió caldria una línia de treball proactiva de captació de clients que poguessin llogar la Sala per a activitats empresarials en hores laborals, sobretot de matí, que és quan sovint està desocupada. Igualment, com deia el Pla d'Equipaments “*explorar i potenciar també acords amb altres municipis i amb les seves entitats que puguin necessitar la sala per esdeveniments puntuals. Aquests acords es podrien fer a preu molt reduït o només cobrint els costos abans descrits*”.

Ara bé, per desenvolupar aquesta línia de manera decidida, caldria alguna millora de les infraestructures que la facin més atractiva, i la dotació del personal dinamitzador corresponent, que pugui dedicar part de la seva activitat a la captació de clients i també a oferir-los un atenció adient. No és el mateix la cessió gratuïta dels espais a entitats sense ànim de lucre que el lloguer a empreses o entitats foranes que la puguin necessitar.

6.2.2. Sala Petita Cal Gallifa

El Pla d'Equipaments 2011 plantejava l'adequació d'aquesta segona sala com a solució per a la saturació i els costos excessius de manteniment de la Sala de Cultura, com llegim a la pàgina 51: “*Recordem que, donades les dimensions i la tipologia d'activitats que es porten a terme al municipi, tots els equipaments hauran de tenir una certa polivalència i flexibilitat en el seu ús. Tot i així, ha*

d'existir un equipament que sigui l'equipament polivalent de referència. Així, la Sala Petita Cal Gallifa s'ha de transformar en la sala polivalent del poble, aquella on es puguin realitzar activitats de mig format, ja siguin activitats tancades d'entitats com activitats obertes al públic. Aquesta sala, atenent el canvi de programació de la Sala de Cultura, haurà d'assumir part de la programació que actualment es porta a terme en aquella sala.”

L'èxit de la creació de la Sala Petita va ser tal que, més que permetre esponjar l'activitat de la Sala Gran, aviat es va saturar també de noves propostes i activitats que hi troben un espai ampli, acollidor i ben dotat. La vitalitat del teixit cultural fa que actualment les dues sales s'utilitzin al límit de la seva capacitat en determinats horaris.

Per això s'ha mirat d'utilitzar altres espais existents, com els que hi ha a l'Espai Jove. Però les dimensions més reduïdes i la manca de parquet i de miralls els fan menys atractius per a certs usos, com cursos i tallers que es basen en el moviment del cos.

Per tant, hi ha la necessitat de nous espais polivalents, ben dotats com la Sala Petita. A aquest efecte, es pensa en dues possibilitats:

- *Espais resultants de la remodelació del Mas Llobet:*

Aquesta remodelació és molt necessària per l'estat ruïnós de l'edifici i està prevista, com hem vist, en el PAM 2015-2019. Es pot preveure un cost elevat i, fins ara, no s'ha obtingut el finançament per a unes obres que s'havien d'haver realitzat, en la seva primera fase, el 2016.

- *Ampliació d'espai a Cal Gallifa:*

La Regidoria de Cultura està interessada en aquesta opció, alternativa o complementària, i potser més factible a curt termini: l'ampliació de l'espai disponible a Cal Gallifa, edificant el pis superior de l'actual ludoteca, aconseguint un espai nou, contigu al que ocupa la biblioteca. Amb això, la ludoteca guanyaria una connexió directa amb l'espai infantil de la biblioteca, afavorint un treball coordinat entre els dos serveis, molt necessari. I a l'espai de l'actual ludoteca es podria disposar d'una segona sala polivalent, molt necessària, com veurem. Tècnicament aquest projecte és factible perquè quan es van construir els espais de l'actual Sala Petita i Ludoteca ja es va preveure l'eventualitat i els costos són més fàcilment assumibles.

Encara hi hauria una tercera opció. Atenent que està prevista al PAM la construcció d'un Viver d'Empreses Industrials, es podria traslladar el CIO a aquests nou equipament i deixar per a ús cultural l'espai que aquest ocupa actualment, completant així la disponibilitat d'espais polivalents.

6.2.3. Ludoteca

La Ludoteca és un servei municipal depenent de la Regidoria de Cultura i Lleure Educatiu. El seu objectiu és el foment de l'educació, la cultura i el lleure, adreçat principalment a nens i nenes de la franja de 5 a 12 anys i a les seves famílies. És un servei de proximitat que complementa l'acció educativa de la família, de l'escola i d'altres agents de l'entorn social. Es proposa la dinamització dels infants del poble per fomentar el seu desenvolupament integral a partir d'activitats lúdiques i creatives.

Disposa d'espai de jocs (amb un ordinador), espai de taller plàstic, sala d'estudis, un magatzem i un despatx. Ofereix jocs diversos (jocs de taula, jocs del món, jocs de construcció, titelles, jocs dirigits,...), tallers i altres activitats de dinamització i de participació (festes, xerrades, exposicions, assemblees, sortides...).

També té un vessant d'espai familiar (cada dimarts a la tarda) i ofereix un servei de préstec de material lúdic i un banc de recursos de material i documentació.

La ludoteca no requereix intervencions i el seu funcionament i dinàmiques s'ha de mantenir com a punt de referència del lleure educatiu pels infants. La seva activitat es pot complementar i coordinar amb la biblioteca infantil. Però tot i estar els dos serveis ubicats a Cal Gallifa, la configuració actual dels espais i dels accessos no faciliten aquesta desitjable col·laboració. Ja hem assenyalat més amunt que l'edificació d'una planta pis damunt de la ludoteca, a part de proporcionar una nova sala polivalent, facilitaria aquesta connexió.

6.2.4. Gestió i recursos

Dins del complex cultural de Cal Gallifa les sales de la planta baixa són les que li confereixen el caràcter de centre cultural polivalent i el punt de partida per a

configurar un centre cultural amb personalitat pròpia, amb un projecte i una direcció comuns.

La Sala Gran, la Sala Petita i la Ludoteca depenen de la Regidoria de Cultura i Lleure Educatiu. La coordinació de les activitats, calendaris, horaris, cessions a entitats, etc. correspon a l'administrativa de cultura (Àrea de Serveis a les Persones) que, com hem dit, hi esmerça aproximadament un 70% de la seva jornada laboral. Efectivament, de les funcions que té encomanades aquest lloc de treball, transcrits literalment més amunt, la major part tenen a veure directament amb aquesta responsabilitat

- *gestió de l'ocupació de la Sala de Cal Gallifa i de la Sala Petita,*
- *coordinació del personal de l'equipament (els conserges),*
- *secretària de la Comissió Gallifa (se'n fa 1 a l'any)*
- *coordinació amb la Biblioteca sobre aspectes logístics*
- *autoritzar la realització d'actes de les entitats culturals*
- *gestió i coordinació de les festes i altres actes (Carnestoltes, Tres Tombs, La passió, Festa Major, Diada Nacional, Homenatge a Lluís Companys, Fira Embarrats i Mercat de Nadal)*

i altres indirectament també:

- *realització de l'agenda cultural mensual (recopilació d'informació i gestió de la impressió i repartiment)*
- *penjar informació de l'agenda mensual a la pàgina web*
- *redactar els convenis amb les entitats culturals*

Per a la consergeria i el manteniment del conjunt de Cal Gallifa es compta amb:

- 1 Conserge a jornada completa (37,5 hores), "*amb mobilitat funcional del 100%*", és a dir, assimilat a auxiliar d'equipament, amb aquestes funcions:
 - *vetllar pel correcte funcionament de la Sala i assegurar que estigui en condicions òptimes pel seu ús; utilitzant sempre que sigui possible, el personal destinat a la Sala,*
 - *controlar que el servei de neteja funcioni,*
 - *coordinar amb les entitats o grups les activitats que realitzin a la Sala i posar a la seva disposició els mitjans de l'equipament,*
 - *assistir a les reunions de coordinació de l'ocupació de la Sala,*
 - *coordinar el funcionament de la Sala amb la persona responsable tècnica de l'Ajuntament i amb l'altre personal de l'equipament. Amb aquesta coordinació inclou el control de les tasques de manteniment i millores derivades a altres serveis de l'Ajuntament,*

- *fer les propostes de millora que consideri més oportunes,*
- *col·laborar en actes públics i festes organitzats per l'Ajuntament fora del recinte de la sala,*
- *i, en general, altres de caràcter similar que li siguin atribuïts.*

Horari: dies laborables, dilluns i divendres de 8 a 13.30 hores; dimarts, dimecres i dijous de 15 a 22 hores. Cada setmana acumula 5,5 hores per poder fer quan n'hi ha necessitat: actes fora de la jornada habitual.

Aquesta relació de funcions, vigent, ha quedat desfasada: es refereix únicament a la Sala, quan realment l'àmbit d'actuació és el conjunt de Cal Gallifa, i fins i tot, ocasionalment, més enllà i no té en compte les funcions de manteniment que són part essencial de la seva comesa.

- 1 Conserge amb jornada de 18 hores (caps de setmana i festius) per cobrir els actes dels caps de setmana o festius, amb aquestes funcions:
 - *portar el manteniment general del centre assignat i proposar millores,*
 - *realitzar el control i vigilància dels centres tenint cura de que ningú maltracti i deteriori els seus elements,*
 - *donar comptes de les anomalies i incidències observades, a la persona tècnica responsable de l'Ajuntament,*
 - *controlar les entrades i sortides del personal del centre, obrint i tancant les portes d'accés al centre en les hores previstes i seguint les indicacions del superior,*
 - *anar arreglant totes les anomalies que estiguin a l'abast en el manteniment i conservació del centre, realitzant totes aquelles tasques de petit manteniment de manera polivalent en els diferents camps tècnics (fontaneria, electricitat, fusteria, vidrieria, serralleria, paleta, pintura...),*
 - *i, en general, altres de caràcter similar que li siguin atribuïts.*

Aquesta definició de funcions, més genèrica que l'anterior (es refereix a *el centre assignat*), inclou les funcions de manteniment i s'ajusta més a la realitat. Malgrat la discrepància en les funcions descrites, les necessitats i el desenvolupament real de les tasques dels dos conserges és molt semblant, diferint en el temps (dies laborables / cap de setmana).

Finalment, pel que fa a la ludoteca, consignem que compta amb una educadora que hi dedica 13 hores setmanals (i que complementa la seva jornada fins a 24 hores contractades com a responsable municipal d'Infància i Joventut). Les hores restants de servei d'obertura de la ludoteca són a càrrec de les famílies.

La manca de personal tècnic específic fa que les funcions que, d'una manera o altra, cal desenvolupar en tot centre cultural, (coordinació, programació,

difusió,...) es trobin, en el cas de Cal Gallifa, molt disperses, sovint poc definides i a vegades siguin inexistents. En la taula següent es resumeix la situació actual, tal com l'entenen els seus protagonistes. Igualment s'indiquen les funcions que no queden cobertes:

FUNCIONS PER ÀREES

Àrees i funcions	Les realitza
ÀREA DE DIRECCIÓ	
Direcció estratègica	Regidor
Gerència	Regidors de Cultura i d'Economia (pressupost) i Règim Interior (personal)
ÀREA D'ACTIVITATS	
Programació artística	Regidor, entitats
Programació resta activitats	Regidors i tècnics (cultura, Bibl., Esc. Adults, CIO,...)
Producció tècnica activitats	Entitats
Serveis educatius	- NO
ÀREA TÈCNICA I DE MANTENIMENT	
Producció tècnica activitats	Entitats, suport conserge
Manteniment i conservació	Serveis Tècnics deriven a: <ul style="list-style-type: none"> - Conserge - Brigada, quan s'escau - Empresa manteniment so - Empresa manteniment clima - So i llum en els actes i balls: conserges-manten.
Neteja	Externa, conserge controla (supervisió municipal)
Vigilància	Càmeres als 2 accessos. Controla policia local
ÀREA DE GESTIÓ DE PÚBLICS	
Pla gestió de públics	- NO
Foment de la participació	- NO
Comunicació mitjans	Administrativa Àrea: confecciona agenda, passa a empresa comunicació
Comunicació web i xarxes soc	Administrativa Àrea. Mateixa agenda a web, ràdio i xarxes
Publicitat	Administrativa Àrea. Només per les festes.
Patrocini i mecenatge	- NO
Atenció al públic	Entitats
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
Administració/comptable	Administrativa Àrea
Contractació	Cap Àrea i Departament Compres
Gestió RR.HH.	Secretaria (RR.HH.)
Gestió d'usos	Administrativa Àrea

6.3. Altres serveis a Cal Gallifa (plantes superiors)

6.3.1. Biblioteca

La Biblioteca de Sant Joan de Vilatorrada va ser inaugurada el 23 de juny de 1972 i l'any 2003 es va traslladar a la primera planta de Cal Gallifa. La

Biblioteca és de l'Ajuntament de Sant Joan de Vilatorrada, que la gestiona en conveni amb la Diputació de Barcelona, i forma part de la Xarxa de Biblioteques Municipals.

S'estructura en diferents àrees:

- Àrea d'acollida i servei de préstec.
- Àrea de revistes, música i imatge.
- Àrea d'informació i fons general.
- Àrea d'internet i ofimàtica
- Sala d'estudi
- Àrea infantil
- Punt d'Informació Turística del Cardener

La Biblioteca organitza múltiples activitats d'animació i d'accés al coneixement:

- Activitats fixes: Sortida literària, Club de Lectura (una vegada al mes), Hora del conte (1 cop al mes), tallers (de Nadal, Carnestoltes, Estiu, Castanyada), exposicions (amb prioritat pels artistes o temàtiques locals).
- Activitats extraordinàries: presentacions de llibres, presentacions d'escriptors (2 a l'any), visites escolars "a la carta" (amb la voluntat que els alumnes aprenguin alguna cosa específica), bibliopiscina al juliol.

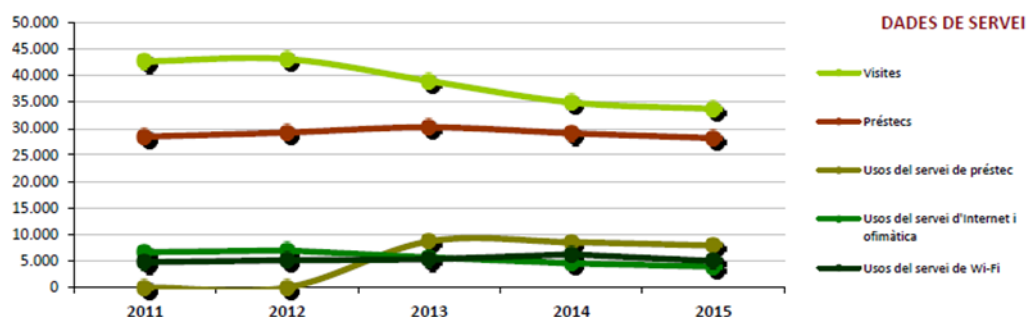
La Biblioteca dona molta importància al treball compartit amb altres agents, com l'Escola d'Adults i la seva Associació d'Antics Alumnes: visites a la Biblioteca, projecte "Coneixem Sant Joan" per a nous nadius, etc. També fan activitats conjuntes amb l'Escola d'Adults del Centre Penitenciari Lledoners. Amb la *Fundació Llars AMPANS* (cases residència d'adults amb discapacitat psíquica) fan activitats encaminades a la seva integració: exposicions del seus treballs, manualitats, lectures en veu alta en grup (amb suport d'un monitor d'AMPANS).

Cal destacar el desenvolupament del programa LECXIT⁷, adreçat a nens 8 a 10 anys, que té per objectiu incrementar l'èxit educatiu dels infants a través de la millora de la comprensió lectora i del gust per la lectura dels infants, involucrant escoles, famílies i voluntariat.

⁷ <http://www.lectura.cat/>

Evolució de les dades del municipi 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Punts de servei	1	1	1	1	1
Població del Municipi	10.767	10.780	10.793	10.733	10.768
Recursos					
Espai disponible (superfície en m2)	1.078	1.078	1.078	1.078	1.078
Personal	4	4	4	4	4
Punts de lectura	102	125	125	101	125
Ordinadors d'ús públic	17	17	17	17	17
Dies de servei (mitjana)	279	273	276	277	279
Hores de servei (mitjana)	1.467	1.443	1.440	1.479	1.467
Fons (volums a 31/12, revistes no incloses)	33.997	34.931	35.824	36.607	38.188
Creixement de la col·lecció	-	2,75%	2,56%	2,19%	4,32%
Cost general del servei	263.920 €	245.689 €	261.298 €	266.991 €	
Usuaris					
Usuaris inscrits a 31 de desembre	4.080	4.348	4.616	4.736	4.816
Carnets expedits durant l'any	262	262	262	229	232
% de població de l'àrea de referència amb carnet	37,89%	40,33%	42,77%	44,13%	44,73%
Resultats					
Visites	42.693	43.105	38.975	34.933	33.695
Visites als webs de les biblioteques	0	0	0	23.294	0
Préstecs	28.468	29.253	30.234	29.123	28.195
% de documents prestats (1 vegada o més)	29,24%	28,46%	27,75%	27,16%	26,03%
Préstecs per document (no inclou revistes)	0,79	0,76	0,75	0,73	0,70
Usos del servei de préstec	-	-	8.706	8.536	7.909
Usos del servei d'Internet i ofimàtica	6.679	6.989	5.661	4.575	3.907
Usos del servei de Wi-Fi	4.791	5.149	5.316	6.262	5.003
Usuaris actius	1.818	1.975	1.867	2.131	1.945
% d'usuaris actius en relació als usuaris inscrits	44,56%	45,42%	40,45%	45,00%	40,39%

La Biblioteca està oberta dos matins (dijous i dissabtes de 10 a 13h) i les tardes de dilluns a divendres de 15,30 a 20,30h.

Les dades estadístiques que facilita la Diputació de Barcelona (veure taula anterior) ofereixen una aproximació molt precisa al servei que presta la biblioteca de Sant Joan i a la seva evolució. Tot i una realitat molt positiva en conjunt, es produeix en els darrers anys un cert estancament en alguns

aspectes del servei. Per això cal analitzar les limitacions que en frenen una evolució més positiva.

El Pla d'Equipaments 2011 (pàg. 50) ja feia aquesta observació: *“Cal recordar que la biblioteca actualment es troba per sota els estàndards del Mapa de Lectura Pública, però que **no hi ha actuacions previstes per a la seva adequació**. A llarg termini, per tant, caldria preveure'n la revisió per a l'eventual adequació als estàndards generals del Mapa de Lectura Pública.”*

Essent certa aquesta apreciació, actualment la manca d'espai no és la necessitat més peremptòria, i es pot recórrer a espais complementaris com ara la sala d'actes del CIO a la planta superior de Cal Gallifa quan és necessari. Cal tenir en compte, a més, que no es preveu un increment poblacional important a curt termini.

La revisió dels estàndards passarà més aviat per aspectes com el personal i les hores de servei. En efecte, la Xarxa de Biblioteques de la Diputació de Barcelona preveu, per a una biblioteca d'aquestes característiques, una dotació d'un/a bibliotecari/a director/a (a càrrec de la Diputació) i tres auxiliars (per compte del municipi), tots amb jornada completa.

La realitat actual de la Biblioteca Cal Gallifa no és aquesta. La Diputació hi destina una directora amb jornada completa de 37'5h. i una tècnica auxiliar amb dedicació de 35 hores, fins a la seva jubilació, ja propera. L'Ajuntament disposa de dues tècniques auxiliars, una amb jornada de 36 hores i 20 minuts i la segona de 28 hores. Aquest horari incomplet del personal municipal genera moments de mancances, cosa que va en detriment de la gestió del conjunt de la Biblioteca. Convindria contemplar solucions aquesta situació, atès que les directrius i l'acord amb la Diputació de Barcelona així ho preveuen.

La ubicació de la biblioteca a la primera planta de Cal Gallifa i els espais disponibles són adients en molts aspectes, malgrat que es detecten algunes mancances:

- Falten espais tancats; no hi ha Sala Actes; es pot utilitzar la del CIO, però no ho fan sovint, per la dificultat d' accés i perquè es perd la imatge de la Biblioteca.
- A vegades arriba el soroll que puja de la Sala Gran quan assagen a tot volum o en certes festes; tot i la insonorització hi ha lectors que es tanquen a la sala d'estudi.
- Manca de consergeria a l'accés conjunt Biblioteca-Escola d'Adults: no hi ha una consergeria permanent que pugui atendre, informar i controlar l'accés dels usuaris dels diferents serveis; això comporta incidents en els espais d'accés i escales (algun robatori i desperfectes en el material i les

instal·lacions). L'existència d'una càmera, controlada per la policia local, a distància, no sempre és eficaç.

- Problemes amb el petit manteniment: a vegades no es disposa dels serveis amb la rapidesa necessària; els encarregats de consergeria-manteniment (de setmana i de cap de setmana) no cobreixen tot l'horari d'activitat i sovint tenen altres prioritats muntant activitats de la Sala Gran o, ocasionalment, atenent encàrrecs fora de l'edifici.
- Manca de retolació exterior dels diferents serveis ubicats a Cal Gallifa: qui arriba i no coneix el complex prova diferents accessos i arriba lliurement fins a la primera o segona planta fins a poder-se informar en els serveis corresponents.

La relació amb altres serveis de Cal Gallifa és, en general, fluida. Amb la ludoteca hi podria haver més cooperació que l'existent, però la dificultat d'accés malgrat la proximitat no ho facilita; cal tenir en compte que la Sala infantil de la biblioteca es queda petita. Amb el CIO hi ha menys contacte, perquè treballen de matí, però també hi ha relació quan s'escau. Igualment, amb la Mancomunitat del Cardener, pel que fa a la promoció del turisme.

6.3.2. Centre Municipal de Formació de Persones Adultes

És un centre educatiu amb una llarga història. Va néixer el 1986 a partir de les classes que feia l'INEM per a l'obtenció del graduat escolar. La seva tasca és la formació d'adults, però també incideixen en la inserció sociolaboral.

Pertany a l'Ajuntament i rep subvenció de la Diputació de Barcelona i del Consell Comarcal. Això li dona més llibertat i capacitat d'adaptació a la realitat canviant que les escoles de la Generalitat, que tenen un funcionament i estructura molt més pautada (la Generalitat només té escola d'adults a capitals de comarca, poblacions de més de 15.000 habitants i altres de l'Àrea Metropolitana).

Imparteix formació per als grups i matèries següents:

- Neoelectors
- Alfabetització immigració (català i castellà)
- Català: 3 nivells
- Anglès
- Graduat en Secundària
- Informàtica pràctica (3 nivells)
- Preparació accés a cicles formatius de grau mig i superior

Participa en altres projectes i activitats com el Projecte LECXIT, conjuntament amb la Biblioteca, intercanvi de llengua i cultura amb dones immigrants, etc, fins fa poc havia participat en el programa de Parelles lingüístiques. Incorporen activitats lúdiques com la participació en el Carnaval o sortides a Barcelona per anar al teatre o al cinema.

Hi ha uns 200 alumnes en total i podrien tenir-ne més, però les limitacions de professorat i d'espai no ho permeten. Són d'edats molt diverses (des de 16/17 fins a 80 anys), i de nivells de formació molt diferents, des dels més elementals fins a persones amb títols superiors que volen millorar (anglès, informàtica, català).

L'Escola respon a les necessitats de la societat tal com es van presentant i per això els seus responsables consideren que és un termòmetre o un sismògraf que revela les mancances de cada moment: alfabetització informàtica, llengües,... Ara reben el jovent del fracàs escolar i amb problemes d'addicció, de desestructuració familiar, etc.

Hi ha cinc professors, dos amb jornada completa i tres amb jornades reduïdes: (a 30, 22 i 18 hores, respectivament). També es disposa d'un administratiu a 30,5 hores. Compten amb el suport d'alguns voluntaris, exalumnes o professors jubilats.

Els professors són titulats superiors i han de ser polivalents, per atendre les necessitats de l'alumnat. La jornada completa dels cinc professors permetria una millor atenció als alumnes i a les noves necessitats que es detecten. El col·lectiu professional reivindica la seva equiparació salarial al professorat d'adults de la Generalitat i a la resta de titulats superiors municipals.

L'Escola perllonga la seva acció educativa, cultural i social mitjançant una molt activa *Associació Escola d'Adults*, d'antics alumnes, que compta amb més de 20 anys d'existència i que fa dos anys va renovar nom, estatuts i Junta i va posar al dia els aspectes administratius i comptables.

L'entitat té 184 socis, que abonen una quota anual. Amb aquests ingressos i una petita subvenció municipal, es fan càrrec de les despeses de monitoratge i assegurances de les activitats pròpies, i de dues hores setmanals d'administració. En determinades ocasions fins i tot atenen alguna necessitat de l'Escola (adquisició d'una fotocopiadora, beques per a excursions,...). També compten amb treball voluntari.

L'oferta educativa que fa l'Associació, complementària de la de l'Escola, comprèn:

- Activitats de curs:

- Idiomes: francès i anglès, nivells baixos (després, passen a l'Escola)
 - Informàtica elemental
 - Activitats de cos i ment: Ioga, Xi kung, Pilates, Cuida't l'esquena, Posa't en forma, Zumba, Country line dance, ... (a les sales)
- Puntuals: xerrades (dia de la dona treballadora, tast de vins...)
 - Participació en programes del poble: fira Embarrats, La Marató, Intercanvi dones nouvingudes amb catalanes...

L'Escola d'Adults ocupa bona part del segon pis de Cal Gallifa, damunt de la Biblioteca i al costat del CIO. L'espai per a aules és suficient, tenint en compte que comparteixen, si cal, la Sala d'Actes del CIO, tot i que no disposa de taules ni pissarra. En canvi manquen espais per a despatx i per a arxiu i magatzem de material, fins al punt que proposen utilitzar part dels espais de passadís, que són amplis, amb mampares separadores.

Es detecta una manca de servei de consergeria i manteniment durant les hores de classe (tarda), ja que qualsevol incidència representa que algun professor hagi de deixar la classe. A aquesta hora tampoc no poden comptar normalment amb el suport municipal si es produeix algun problema.

Comparteixen l'accés i un tram d'escala amb la Biblioteca i coincideixen a trobar a faltar el control de l'espai d'entrada i escales, així com de senyalització exterior, ja que arriben fins a l'Escola, al segon pis, persones que van als serveis que tenen un altre accés.

Pel que fa a l'Associació, també utilitza habitualment les instal·lacions de Cal Gallifa, on es senten molt ben atesos. Valoren molt les característiques de la Sala Petita, on fan bona part de les seves activitats. Troben a faltar una segona sala, ja que hi ha demanda, sobretot a les hores de tarda-vespre. Els aniria bé que fos una mica més gran: ara hi caben 20 persones per a balls i activitats de moviment i admeten fins a 25 inscrits, que serien excessius si sempre hi assistissin tots.

6.3.3. Centre d'Iniciatives per a l'Ocupació (CIO)

El CIO *“és la seu del Servei de Promoció Econòmica i té per objectiu incidir en el desenvolupament socioeconòmic del municipi”*. Des del centre *“es treballa en el desenvolupament d'accions que contribueixin a millorar la posició de la població front al mercat laboral, incentivar la seva formació, fomentar l'esperit emprenedor i contribuir a millorar la competitivitat de les empreses”*. (Opuscle: Centre d'Iniciatives per l'ocupació “Cal Gallifa”).

Està organitzat en dues grans àrees: Ocupació i Empresa.

L'Àrea d'OCUPACIÓ presta els següents serveis:

- Servei d'inserció i orientació laboral
- Serveis a les empreses: informació i assessorament, gestió d'ofertes de treball.
- Servei de formació: *formació ocupacional*, amb subvenció del SOC de la Generalitat; *formació professionalitzadora*, a càrrec de l'Ajuntament,...
- Programes formació – ocupació, que ara només es realitzen ocasionalment, per manca de recursos: Plans d'ocupació, Tallers d'ocupació, Escoles taller, Cases d'ofici, i altres

L'àrea d'EMPRESA comprèn:

- Servei d'assessorament a empreses i emprenedors:
- Viver d'empreses: compta amb 5 despatxos, per llogar a preu per sota del mercat.
- Dinamització empresarial: impuls a l'associació d'empreses, treball sobre necessitats comunes (llum, fibra òptica,...), impuls al comerç, etc.

El CIO compta amb una Coordinadora i tècnica d'ocupació (que coordina el Centre a les ordres del Cap de Promoció Econòmica, que és l'Interventor Municipal). Disposa de dos altres tècnics d'ocupació fixos, més un tècnic intermitent (segons subvencions). A més, disposa d'una persona de suport administratiu, que també cobreix tasques de recepció, consergeria i informació.

El Centre col·labora amb altres àrees municipals en diverses tasques:

- Amb el comerç: per la participació en la Fira Embarrats
- Treball de perfils professionals per al dia de la dona treballadora
- Casal d'avis: formació per a la tercera edat
- Suport a associacions: formació i assessoria per a tràmits legals
- Amb instituts d'ensenyament: transició escola-treball

Ocupa una part del segon pis de can Gallifa amb entrada separada. En horaris d'obertura del servei (els matins, de 7,30 a 15 hores) els usuaris accedeixen lliurement al segon pis i una vegada allà són atesos i adreçats al tècnic corresponent. La majoria dels usuaris són habituals i la manca de consergeria a l'accés a l'edifici no presenta dificultats greus. Sí que manca retolació exterior per als usuaris que s'apropen al Centre per primera vegada.

L'espai és suficient, comptant que els matins poden utilitzar aules de la veïna Escola d'Adults. Hi ha despatxos que es lloguen com a viver d'empreses. Compta amb una Sala d'Actes ben equipada per a fer formació, que sovint

aprofiten també altres serveis veïns com l'Escola d'Adults i ocasionalment la Biblioteca.

La Sala d'actes es lloga també a les tardes a empreses que fan formació o per finalitats semblants. En aquest cas es troba a faltar el servei de consergeria i la retolació exterior. En aquestes ocasions el personal del CIO ha d'assistir a la feina a la tarda per cobrir la mancança de conserge, cosa que resulta desincentivadora, a la llarga. Si es disposés de consergeria es podria rendibilitzar més els espais en horari de tarda. I els usuaris dels despatxos també estarien més ben atesos, tot i que actualment, els usuaris disposen de clau i ells mateixos obren i tanquen i operen amb les alarmes.

El PAM preveu la construcció d'un Viver d'Empreses Industrials. Aquesta seria una bona ocasió per plantejar-se un possible trasllat de les instal·lacions del CIO i així deixar els seus espais actuals per completar la dotació d'espais culturals polivalents.

6.3.4. Mancomunitat Intermunicipal del Cardener

La Mancomunitat Intermunicipal del Cardener és un organisme públic supramunicipal format pels Ajuntaments de Sant Joan de Vilatorrada, Súria, Santpedor, Callús, Sant Salvador de Guardiola i Castellnou de Bages. Fou constituïda el 2004 amb l'objectiu de facilitar la prestació de serveis de diferents àmbits als ajuntaments associats. Va néixer per afrontar conjuntament temes mediambientals (recollida de residus, grua municipal, educació ambiental). Més endavant va incorporar una secció dedicada a la promoció del turisme.

Té seu a Cal Gallifa, dins del CIO. Ocupa dos despatxos, on treballen, en horaris combinats set persones, entre tècnics i auxiliars, ja que també fan estades als altres municipis.

Forma part de la XATIC (Xarxa de Turisme Industrial), associació que agrupa museus, centres d'interpretació, antigues fàbriques i mines d'arreu del territori català que permeten conèixer a fons la Revolució Industrial en el nostre país i, amb ella, la transformació del territori i de la societat de la Catalunya contemporània.

En aquesta línia, formulen un projecte de promoció del turisme industrial a Sant Joan, comptant amb tres fàbriques (Gallifa, Burés i Borràs), juntes i a peu de riu, cosa no freqüent, alimentades per un mateix canal a partir d'una sola resclosa. Es tracta de convertir la temàtica d'èxit de la fira Embarrats, en permanent, com a oferta per a escoles (entre setmana), visites de grup (sobretot caps de setmana), etc.. És una oferta que també es pot incloure a l'Ecorail (visites en bicicleta per a grups a Súria, Callús i Sant Joan).

A tal fi, cal poder disposar a Cal Gallifa d'una exposició permanent, però basada en plafons mòbils, que no interfereixin les altres activitats, i també d'una sala per a projeccions. Es completaria la visita amb un recorregut exterior, a càrrec dels monitors, que s'ocuparien de deixar-ho tot en l'estat adient. A la llarga, es voldria disposar d'espai a la fàbrica Burés, que té la primera planta disponible. Aquí s'hi podria fer, a més, una versió reduïda de la visita teatralitzada que cada any es fa per Embarrats.

6.3.5. Relacions entre serveis i dificultats compartides

Si els espais de la planta baixa de Cal Gallifa són polivalents i configuren un pol d'acció cultural no especialitzada, a les plantes superiors tenim serveis especialitzats, culturals o no, però amb algunes concomitàncies. I tots junts, i amb els espais de l'entorn, configuren un pol d'atracció important i que té potencial per ser-ho encara més.

Entre aquest serveis de la primera i segona planta no hi ha només bon veïnatge, sinó que sovint col·laboren a nivell operatiu, sobretot, per motius evidents, entre Biblioteca i Escola d'Adults, però també entre aquesta i el CIO, que comparteixen sobretot aules i Sala d'Actes. I la Mancomunitat del Cardener, que té instal·lada en els despatxos de viver d'empreses del CIO la seva seu central. I recordem que des de la Mancomunitat fan una proposta de turisme cultural, que necessita de la participació del centre cultural i que representa un bon incentiu per potenciar el coneixement i l'explotació del passat industrial de Sant Joan.

Aquests serveis també comparteixen algunes dificultats. En primer lloc cal assenyalar que hi ha una doble entrada, a banda i banda de la fàbrica (per una s'accedeix al CIO, per l'altra a Biblioteca i Escola d'Adults) sense una senyalització exterior que orienti el visitant ocasional, i sense una consergeria que controli, informi i orienti els usuaris abans de pujar els dos pisos de l'edifici. Ja hem fet referència a alguns inconvenients que es produeixen per aquest motiu, sobretot a l'entrada corresponent a Biblioteca i Escola d'Adults.

Hi ha la possibilitat teòrica de fer d'aquesta una entrada única, ja que l'Escola d'Adults i el CIO, en el mateix segon pis, estan comunicats. Si fos possible dotar aquest accés d'una consergeria permanent, o si més no, en les hores de més aflluència, potser valdria la pena que tots els usuaris entressin per aquest accés. Augmentaria el control que les dues càmeres existents, supervisades des de la policia local, junt amb la resta de les del poble.

Una altra dificultat compartida es produeix en relació a les petites avaries i a la necessitat de suport per a muntatges, trasllats de taules i cadires, etc. El responsable de consergeria i manteniment dels dies laborals té altres tasques encomanades (se li encomanen també tasques a fer fora de l'equipament) i

s'ocupa preferentment de la Sala Cultural, atès que així va iniciar la seva feina i així figura a les seves funcions. A més els seus horaris no cobreixen tot el temps que estan en funcionament els serveis. Pel que fa a reparacions, els serveis municipals acostumen a considerar que el conjunt de l'equipament està atès pel personal de consergeria-manteniment i no sempre envien el tècnic necessari amb la celeritat convenient.

Tot això fa urgent revisar les funcions i prestació real dels encarregats de consergeria-manteniment, més enllà de la definició formal de funcions que s'han reproduït a l'apartat 6.2.4. Sigui quina sigui l'opció que adoptem per a la gestió de l'equipament, cal clarificar alguns punts de la prestació dels dos conserges (de setmana i caps de setmana):

- fixar l'àmbit de la seva competència: en el primer cas es parla de La Sala (*"vetllar pel correcte funcionament de La Sala"*) i en l'altre sembla que es fa referència a l'equipament complet (*"manteniment general del centre assignat"*).
- clarificar la qüestió del manteniment: en un cas es reconeix i retribueix aquesta funció (mobilitat del 100% a auxiliar d'equipament) i en l'altre no, però en realitat la prestació és molt semblant.
- definir també quins aspectes del manteniment han d'atendre i quins han de quedar en mans de la brigada municipal o de serveis externs, amb especial atenció a aquelles comeses perilloses o per a les quals cal una qualificació especial: electricitat (230 i 400V), soldadura, llum i so, pla d'emergència,...
- acordar la qüestió de les "guàrdies": disponibilitat permanent per a qualsevol necessitat fora de l'horari habitual (i a disposició de qui?).
- estudiar l'exercici ocasional de funcions no contemplades: transports amb furgoneta i camió, muntatges tècnics de festes, col·laboracions diverses,...
- analitzar si l'equipament disposa de tot l'utilitatge necessari per al desenvolupament de les tasques.
- oferir la formació que sigui necessària: informàtica d'usuari, utilització de projectors, tècnica de llum i so,...

La clarificació i acord sobre aquestes qüestions o semblants, i l'exigència del seu compliment, és un pas necessari per millorar la prestació de consergeria-manteniment. Que les entitats, els responsables dels serveis de Cal Gallifa i els

serveis municipals coneguin aquests acords sobre funcions i disponibilitat també hi ajudarà. I finalment cal la clarificació del comandament: qui pot donar les ordres i qui supervisa la seva execució (i distingir-ho de la necessària atenció en el dia a dia a les necessitats immediates dels serveis i dels seus usuaris).

Tornant a la visió general de Cal Gallifa, com hem vist, les sinergies entre els serveis són evidents i les dificultats compartides també. Per això caldria potenciar la coordinació entre tots per avançar més en aquest camí. De fet, els directors dels serveis fa anys havien endegat, de manera espontània, unes reunions de coordinació, que amb el temps han deixat de celebrar-se. Més endavant proposarem reprendre aquesta coordinació en el conjunt de l'equipament, sota la direcció d'un responsable general del Centre Cultural.

7. UNA PROPOSTA DE FUTUR

7.1. Cal Gallifa i el projecte cultural per a Sant Joan

Una vegada descrits els serveis que es presten a Cal Gallifa, identificades les seves principals mancances i anunciades algunes mesures de millora parcial que es poden abordar, convé que ens tornem a preguntar pel projecte global que volem per a Cal Gallifa. I la resposta depèn del projecte cultural global que es vulgui impulsar per al municipi. Si Sant Joan bàsicament es conforma amb la configuració actual de la seva proposta cultural i es limita a mirar de resoldre les disfuncions i desajustos que es produeixen en seu funcionament, millorant allò que es pugui sense canvis substancials, la resposta és una. Però si, en canvi, l'Ajuntament es proposa potenciar un projecte cultural propi, singular i més potent, encara que sempre proporcionat a les dimensions i capacitat de la població, la resposta ha de ser una altra.

Aquesta segona opció, més ambiciosa, de fet no resultaria excessivament agosarada, atès que ja es disposa d'instruments culturals importants, com l'Escola de Música, l'Escola d'Adults, la Biblioteca, la Ludoteca... Potser la clau de volta d'un nou projecte cultural per a Sant Joan, amb una decidida vocació de futur, seria justament el que ens ocupa: fer del conjunt de Cal Gallifa un pol d'irradiació cultural amb llum pròpia i, per tant, amb capacitat de fer una oferta significativa, i menys limitat a fer de receptor de propostes interessants, però desagregades i sovint repetitives. Aquest pol, amb un projecte i un equip de gestió propis, a més, podria actuar de catalitzador i dinamitzador del conjunt de la cultura de la vila. En tot cas, cal tenir present el que es recull el PAM 2016-2019, en relació al mas Llobet "Cercar els recursos necessaris per iniciar la restauració i rehabilitació del Mas Llobet i convertir-lo en Centre Cívic i seu de l'Aula de les Arts de Carrer".

Es considera interessant desenvolupar el plantejament que ja es proposava el Pla d'Equipaments 2011: avançar cap a un Centre Cultural amb les característiques que li són pròpies. Hi ha diverses raons per mantenir aquesta proposta:

- Els problemes actuals de funcionament de Cal Gallifa, si bé es poden pal·liar, només tindran una solució completa i satisfactòria si funciona en conjunt com un tot, amb un projecte global i ben coordinat i amb un equip de gestió adient.
- Sant Joan no hauria de renunciar a un projecte cultural amb personalitat pròpia i definida, adaptat a la seva tradició i possibilitats, però amb força suficient per evitar una certa subordinació del municipi; aquest projecte

restarà limitat si es basa només en les aportacions de les entitats, el treball amateur i la cultura tradicional, per molt estimables i imprescindibles que siguin aquests factors.

- Malgrat la proximitat de Manresa i de l'atractiu de la seva oferta cultural, Sant Joan no hauria de renunciar a una programació cultural de qualitat i oberta al món, buscant franges d'activitat menys ateses i d'especialització. En part ja existeix, per exemple, en la programació de l'Escola de Música, però caldria desenvolupar-la i intensificar-la, com les Arts de Carrer/Mas Llobet. I en aquest sentit, disposar a Cal Gallifa d'una direcció professional seria un factor decisiu.
- El tipus de Centre Cultural que es proposa coincideix amb el model identificat i recomanat pel Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya com a Centre Cultural Polivalent (CCP), sigui elemental o bàsic.

7.2. Cal Gallifa, centre cultural polivalent

En el capítol 5 d'aquest estudi hem vist la definició i característiques d'un CCP d'acord amb la planificació d'equipaments culturals feta per la Generalitat de Catalunya, i com s'ajusta aquest model a les possibilitats de Cal Gallifa.

Recordem que els CCP són centres de producció, difusió i formació cultural (per a arts escèniques, musicals i plàstiques). S'atribueix a aquests equipaments una triple missió:

- oferir una programació cultural de base
- donar suport a les entitats culturals
- participar activament en el cicle festiu.

Actualment Cal Gallifa es situa en el camp dels centres polivalents i aconsegueix les dues darreres funcions, però desenvolupa molt parcialment la primera. Desenvolupar una programació pròpia, doncs, seria una prioritat inexcusable.

L'activitat d'un CCP pot ser pròpia (pensada i executada amb el personal i recursos propis) i concertada (feta amb la col·laboració material, econòmica o personal d'altres institucions, entitats o també d'altres àrees municipals). Resulta clar que, a fi de trobar aquest equilibri a Cal Gallifa, convé desenvolupar el vessant d'iniciativa pròpia.

També s'haurien de tenir presents les diferents dimensions de l'activitat a desenvolupar i prioritzar aquelles que el Centre i el poble tinguin menys ateses. Si prenem el quadre següent del PECCat com a guia, veurem que en totes les dimensions assenyalades hi ha aspectes a fer créixer o millorar.

- Formació
 - Formació artística (vincular-ho amb Mas Llobet)
 - Formació cívica (Cal Gallifa)
- Difusió (vinculat a Cal Gallifa i Mas Llobet)
 - Creació amateur, jove o emergent
 - Creació professional
- Divulgació (vinculat a Cal Gallifa)
 - Exposicions temàtiques
 - Xerrades o conferències
- Suport a la creació (vinculat a Mas Llobet)
 - Facilitar espai
 - Fer de pont
 - Suport a projectes
- Cessió d'espais (vinculat a Cal Gallifa i Mas Llobet)
 - Ocasions
 - Continuades

Els punts febles de Cal Gallifa es situen, sobretot, en l'àmbit de la formació, l'impuls a la difusió de creacions artístiques, la divulgació i el suport a la creació. En definitiva: bastir unes programacions en diferents àmbits culturals, artístics i creatius (arts escèniques, música, arts plàstiques, etc) i formatius. L'actual Regidor de Cultura té la voluntat d'impulsar programacions en arts escèniques i musicals, sobretot de caràcter amateur i d'espectacles infantils:

- Programació de teatre amateur (grups locals i convidats)
- Programació infantil (Xarxa)
- Programació musical (Escola de Música i grups amateurs)

Aquesta "agenda" es podria enriquir amb noves propostes professionals o emergents, cercant franges d'especialització o poc ateses per l'entorn. Els espectacles de petit format poden ser una línia a explorar: monòlegs, cantautors, recitals poètics, màgia, etc. També podem recórrer a fórmules com les residències per a companyies de teatre, dansa i circ, amb cessió de les sales en horaris lliures (bàsicament matins) per a assajos. La contraprestació en forma d'espectacle d'estrena (o per a escoles o en festes, quan sigui el cas) és una manera d'incorporar produccions escèniques a baix cost. Els contactes iniciats amb Cal Gras d'Avinyó i el seu programa de residències per a grups escènics, apunten en aquest sentit.

Pel que fa a les exposicions d'art, aspecte molt desatès en el municipi, caldria habilitar un espai suficient a l'antiga fàbrica (o en un espai alternatiu, com Mas Llobet, vinculat al Centre), més enllà del molt limitat que s'ofereix a l'entrada de la Biblioteca. La possible ampliació d'espais mitjançant l'edificació de la part superior de l'actual ludoteca oferiria una bona oportunitat. Aquesta oferta expositiva s'hauria de completar amb un programa de formació en arts plàstiques o visuals, inexistent a Cal Gallifa i al municipi.

La cessió d'espais és l'estratègia més aplicada a Cal Gallifa com a forma de suport al món cultural. La presència d'un equip professional podria aportar a les entitats i grups, assessorament i suport tècnic i relacions que facilitarien el seu creixement i enriquiment artístic.

Recollint els projectes municipals en infraestructures i urbanisme, que contemplin la creació d'un viver d'empreses, no s'hauria de descartar, d'acord amb els terminis d'execució fixats per l'Ajuntament, la possibilitat de traslladar-hi les oficines del CIO que actualment s'ubiquen a Cal Gallifa. Si això es portes a terme permetria situar al CIO en un important "pool" relacionat amb l'empresa, l'emprenedoria i la creació d'ocupació. Al mateix temps permetria guanyar espais per projectar Cal Gallifa en un veritable Centre Cultural Polivalent, és a dir un Centre amb projectes, programacions i activitats amb voluntat de situar la cultura en el centre de l'agenda de Sant Joan de Vilatorrada i, en alguns aspectes específics, amb vocació d'arribar a ser un referent comarcal.

7.3. Cal Gallifa: dotació professional, funcions i coordinació

Els CCP es caracteritzen per ser uns equipaments on les activitats són molt intensives en treball i, per tant, requereixen una organització dels recursos humans complexa, proporcionada a les seves dimensions i requeriments.

A partir de les necessitats funcionals identificades, el PECCat fa una estimació de les dotacions mínimes i òptimes de personal estable, entenent, com hem anunciat anteriorment, que cada jornada pot ser coberta per una o més persones de l'equip propi, de l'Ajuntament o de l'empresa que presta el servei. Les dotacions es mesuren en jornades de treball, tant si són realitzades per un sol professional (a dedicació parcial o plena) o per diversos.

Com indica la taula següent, la dotació òptima d'un CCP elemental és de 3 jornades de treball, i ha d'assegurar una dotació mínima de 2. Per al bàsic, que ha de ser el nostre objectiu, s'estableix una dotació òptima de 5 jornades i mínima de 4.

Resum de dotacions professionals mínimes i òptimes per nivell

	Dotacions	
	Mínim	Òptim
CCP elemental	2	3
CCP bàsic	4	5
CCP ampliat	7	9

Podria semblar una xifra elevada, però, com ja hem dit, l'equip de gestió, sobretot la figura d'un director-coordinador-programador, és l'element clau per assegurar el nivell programació i activitat, així com la qualitat i l'impacte de

l'equipament. Nominalment la dotació actual completa, no està tan lluny (consergeria-manteniment, ludoteca, suport d'administració...) d'aquestes dotacions; manca, però, els elements fonamentals d'aquesta tipologia de centres: la figura d'un equip tècnic que es faci càrrec de la programació, coordinació, gestió i organització de l'equipament.

A la taula següent, seguint el PECCat, s'exposen aquestes necessitats desglossades per àrees, expressades en còmput de jornades o fracció de jornada:

CCP bàsic: dotacions mínimes i òptimes agregades per àrees

Àrees	Jornades	
	Mínim	Òptim
Àrea d'activitats (direcció, programació,...)	1,5	2
Àrea gestió de públics (comunicació, atenció públics)	1,3	1,5
Àrea de manteniment i neteja	0,7	0,9
Àrea d'administració	0,5	0,6
TOTAL	4	5

Font: Quaderns del PECCat, 2

Per assegurar un horari ampli d'obertura setmanal i un calendari anual d'activitat, com tenim ara ja a Cal Gallifa, tant d'activitat pròpia com de cessions, és necessari un equip humà suficient, que pugui cobrir les àrees funcionals poc ateses (àrees d'activitats i de públics). Cal recordar que la dotació professional no equival a persones contractades específicament per a l'equipament, sinó que en l'equip hi poden participar persones de l'estructura municipal (administració, manteniment). Igualment, recordem que part de les tasques de l'àrea d'activitats les realitzen les mateixes entitats.

Tenint en compte tot això, caldria per a la gestió, coordinació i funcionament de Cal Gallifa, com a CCP bàsic, una dotació mínima de 4 jornades i òptima de 5 (evidentment no comptem aquí amb la dotació dels serveis especialitzats com la Biblioteca o l'Escola d'Adults). En aquest moment es disposa de:

- dos terços (0'75) de la jornada de l'administrativa de Serveis a les Persones, amb funcions d'administració i d'altres relacionades amb les activitats (cessió d'espais, ocupacions,...)
- una jornada i mitja (1'5) de conserge-manteniment que podem considerar en part dedicades a manteniment i en part a atenció a públics
- un quart (0'25) de jornada d'educador per a la ludoteca.

Es disposa doncs de 2'5 jornades, mancant 1'5 jornades per assolir el mínim recomanat per a aquest tipus de centre. La prioritat, per cobrir aquesta mancança, seria dotar el centre amb:

- **Una jornada de director o coordinador** (amb perfil de gestor cultural). Aquest cobriria l'àrea d'activitats i, en gran part, la de gestió de públics.
- **Mitja jornada de gestor cultural /animador** (amb perfil d'educador social o animador sociocultural) per cobrir l'àrea d'atenció a públics i de comunicació (a més de completar, si s'escau, la dedicació a la ludoteca).

Així s'arribaria a un total de 4 jornades, mínim recomanat per a un centre com el que correspon a Sant Joan. L'equip quedaria, doncs, configurat d'aquesta manera:

- **Un director o coordinador.** Les seves funcions serien les de dirigir, impulsar i coordinar les activitats del Centre.
- **Un gestor cultural / animador** que participaria en la producció de les activitats pròpies, en les funcions en relació als públics (foment de la participació) i en la comunicació. Podria acumular la dedicació a la ludoteca, completant una jornada completa, o dissociar-se d'aquesta, segons convingui.
- **Suport administratiu:** seria desitjable un suport propi, ubicat al Centre, però mentre això no sigui possible, es comptaria, com fins ara, amb la part principal de la dedicació de l'administrativa de l'Àrea.
- **Consergeria-manteniment:** la dotació actual (un conserge a jornada completa i un altre a jornada parcial de cap de setmana) seria bàsicament suficient, per que fa al servei del Centre Cultural Polivalent. Una direcció *in situ*, que ordenés, prioritzés i clarifiqués les tasques, horaris i dedicacions, faria molt més eficient les funcions en l'àmbit de la consergeria i manteniment. A més, la incorporació dels altres membres de l'equip també ajudaria a clarificar i resoldre una part les incidències i disfuncions que es produeixen actualment.

L'atenció de consergeria-manteniment per als serveis finalistes (Biblioteca, Escola Adults, CIO...) hauria de tenir, per anar bé, una altra solució específica, tal com ja hem indicat al punt 6.3.5.

La distribució exacta de les funcions s'ha de detallar en formar l'equip i, en part, estarà condicionada pels perfils concrets de les persones amb qui es pugui comptar i per les dedicacions de què disposin. Una aproximació plausible seria

la que s'exposa a la taula següent, evolució de la que s'ha presentat al punt 6.2.4 d'aquest document:

CAL GALLIFA. Proposta de funcions per àrees

Àrees i funcions	Les realitza
ÀREA DE DIRECCIÓ	
Direcció estratègica	Regidors implicats
Direcció tècnica i gerència	Direcció
ÀREA D'ACTIVITATS	
Programació artística	Direcció i entitats
Programació resta activitats	Direcció, responsables Biblioteca, CMF, CIO, entitats
Producció activitats	Animador i entitats
Serveis educatius	Animador
ÀREA TÈCNICA I MANT	
Gestió i producció tècnica activitats (so, llum, aparells, etc)	Animador, entitats, conserges-manteniment
Manteniment i conservació	- Conserges - Brigada municipal, quan s'escau - Empresa manteniment so, climatització
Neteja	Externa, conserge controla amb supervisió municipal
Vigilància	Càmeres als dos accessos. Controla policia local
ÀREA GESTIÓ PÚBLICS	
Pla gestió de públics	Director, animador
Foment de la participació	Animador
Comunicació mitjans	- Animador, confecciona agenda - Suport per a la confecció de l'agenda per part d'una empresa externa de comunicació
Comunicació web i xarxes socials	Suport administratiu: mateixa agenda a web, ràdio i xarxes
Publicitat	Animador
Patrocini i mecenatge	Direcció
Atenció al públic	Animador, entitats
ÀREA ADMINISTRACIÓ	
Administració/comptable	Suport administratiu
Contractació	Direcció, Cap Àrea i Departament Compres
Gestió RR.HH.	Secretaria (RR.HH.)
Gestió d'usos	Suport administratiu

Font: elaboració pròpia

Les funcions de l'equip dissenyat, sobretot les de direcció o coordinació, es poden exercir, en cercles concèntrics, a tres nivells:

- 1) ***Els espais polivalents***: dinamització del seu funcionament, combinant la programació pròpia i la de les entitats i l'ús dels espais per a propostes de pròpia iniciativa i per a cessió a tercers.
- 2) ***Coordinació del conjunt de serveis*** de Cal Gallifa per obtenir majors sinergies: cooperació de tots en projectes d'un determinat servei, iniciatives conjuntes, resolució de problemes de funcionament,...
- 3) Si és considerés adient, podria atribuir-se-li un paper ***d'impuls, dinamització i coordinació de diferents equipaments o del projecte cultural*** de Sant Joan en el seu conjunt.

La funció de recerca de patrocini i mecenatge, seria una de les novetats que podria aportar la dotació d'una direcció del Centre. És una tasca que vol molta dedicació i que sovint es realitza a impulsos intermitents. Una planificació adequada, sota la direcció del regidor, amb un suport municipal ben explícit i un treball pacient i constant, poden donar fruits, que, després, cal mantenir i fer durar. Tant la programació cultural com els altres serveis que es presten a Cal Gallifa se'n podrien beneficiar.

Amb l'equip dissenyat, també es podria donar un impuls a la cessió d'espais mitjançant lloguer, la realització de residències de companyies professionals i la recerca de suports i subvencions. També es comptaria amb un servei d'assessorament a les entitats culturals en determinats aspectes de la seva gestió (en col·laboració, si s'escau, amb el CIO).

Recordem que estem treballant sobre una proposta de mínims. En la mesura que el desenvolupament del projecte ho demani i que les possibilitats ho permetin es poden incorporar noves figures i perfils que completin l'equip i el facin més eficaç.

La configuració d'un equip com el descrit i el correcte desenvolupament de les funcions exposades implica canvis en el funcionament de Cal Gallifa, que s'hauran d'anar implementant gradualment i amb la participació de totes les parts implicades. Per això caldrà disposar també de les instàncies de coordinació que siguin necessàries. D'entrada s'apunten les següents:

- ***Coordinació dels regidors responsables dels serveis***: per tal de fixar les línies generals de l'actuació per al conjunt de l'equipament i el seu paper en relació a la població, i per supervisar-ne el desenvolupament.

- **Comissió Cal Gallifa**, ja existent, molt extensa en la seva composició i que es reuneix anualment. Caldria estudiar una simplificació de la seva composició, així com establir un calendari més precís i freqüent de reunions, o estudiar la creació d'un secretariat permanent, que li conferiria més agilitat i operativitat. També caldria contemplar la constitució de comissions específiques sobre projectes o serveis concrets.
- **Coordinació dels responsables dels serveis**, que ja s'havia realitzat fa temps i que caldria recuperar i reunir amb convocatòries periòdiques. El director o coordinador, amb els directors de la Biblioteca, el CMF i el CIO formarien una coordinació tècnica per a l'impuls i seguiment del Centre Cultural.

Cal Gallifa és el centre emblemàtic de la cultura i el receptor de gran part de les produccions i activitats culturals del municipi. Mitjançant les propostes que formulem es pot iniciar una nova etapa en què, mitjançant la cooperació entre serveis i entitats existents, la dinamització de noves propostes i l'oferta conjunta, s'aconsegueixi una major incidència i un enriquiment de l'oferta cultural de Sant Joan de Vilatorrada.

8. SÍNTESI I CONCLUSIONS

Població

1. Sant Joan de Vilatorrada, amb una població de 10.759 habitants (1.1.2016), després d'un període de fort creixement en el període 2000- 2010, viu un estancament i fins i tot una lleu pèrdua de població. Els efectes de la crisi econòmica i el retorn de part de la població immigrada en són l'explicació.
2. Cal matisar la caracterització de Sant Joan com a poble dormitori. Actualment les parelles joves nouvingudes ja tenen fills en edat escolar i s'han incorporat en gran mesura a la vida social i cultural del poble.
3. El percentatge de població estrangera ha experimentat una davallada del 16,85% durant el període 2012-2016, situant-se el 2016, en el 7,8%. L'atur registrat també ha disminuït, situant-se el maig del 2017 en el 9,62%. El retorn d'una part de la població immigrada i una certa reactivació econòmica expliquen el canvi de tendència dels darrers anys.

Planificació

4. El *Pla Estratègic SJV-2025* estableix cinc objectius fonamentals pel futur desenvolupament de Sant Joan, tres dels quals tenen una evident relació amb les funcions atorgades a Cal Gallifa:
 - Aconseguir un poble socialment fort i cohesionat
 - Millorar les oportunitats laborals i d'ocupabilitat
 - Posar en valor els trets culturals singulars
5. El *Pla d'Actuació Municipal 2015-2019* no fa referència explícita a cap replantejament substancial de la realitat actual de Cal Gallifa. Sí que hi ha algunes mencions parcials que ens interessa ressenyar:
 - Cercar els recursos necessaris per iniciar la restauració i rehabilitació del Mas Llobet i convertir-lo en centre Cívic i seu de l'Aula de les Arts de Carrer
 - Restaurar la Xemeneia de Cal Gallifa (fet)
 - Construcció del Viver d'Empreses Industrials, per facilitar la innovació i l'autoocupació
 - Coordinar i potenciar el treball transversal entre el Centre d'Iniciatives per a l'Ocupació (CIO) i l'Escola Adults-Serveis Socials.
 - Incrementar l'oferta formativa de llengües estrangeres (l'Escola Adults i el CIO).

Regidoria de Cultura

6. Els mitjans humans i econòmics de la Regidoria de Cultura són molt escassos. El personal disponible o està adscrit a serveis finalistes (Biblioteca) o pluriocupat: una administrativa per a tots els àmbits de cultura i compartida amb l'Àrea de Serveis a les Persones, i una jornada i mitja de consergeria per cobrir horaris molt amplis set dies a la setmana, a diversos serveis i amb múltiples funcions.
7. El pressupost de la Regidoria de Cultura és molt limitat, havent davallat sense interrupció des de 2010, quedant el 2016 (per primera vegada en la dècada) per sota dels 300.000 €. També en termes relatius la davallada és continua, restant en el 3,1% del pressupost municipal en el darrer exercici.
8. Sant Joan de Vilatorrada destina recursos significatius a serveis educatius, estretament vinculats a la cultura, com són l'Escola de Música i l'Escola d'Adults, que no depenen de la Regidoria de Cultura i Lleure Educatiu, sinó de la Regidoria d'Educació.

Vida cultural

9. La Regidoria de Cultura està present en la major part de les iniciatives culturals, coordinant, cedint espais estables o ocasionals per a activitats i amb suport econòmic o de mitjans tècnics.
10. Un gran nombre d'associacions, la major part centrades en la cultura popular i tradicional, protagonitzen la vida cultural. El nombre d'entitats es manté bastant estable, en desapareixen algunes i se'n creen de noves.
11. En moments festius destacats, com la Festa Major o la Fira Embarrats, totes les entitats participen i col·laboren d'acord amb les seves característiques i especialitat.
12. Hi ha un nombre important de persones que participen en aquestes entitats, encara que els seus responsables a vegades es queixen de manca de relleu generacional. Convindrà estimular l'obertura de les entitats a noves sensibilitats i propostes.
13. Les associacions es senten en general ben tractades per l'Ajuntament. El municipi els ofereix suport logístic i ajut econòmic en forma de subvencions i de convenis. Aquests darrers, que solen tenir les entitats més antigues, han

d'anar desapareixent, per aplicar la concurrència pública com a norma general.

14. La presència del sector privat es limita actualment a les activitats de la Llibreria *Racó de les paraules* i a la participació del comerç en la Fira Embarrats.
15. Gran part de la programació de Sant Joan de Vilatorrada està associada al calendari festiu i a les festes tradicionals i populars. Cal fer especial menció, com a elements singulars i diferenciadors, de la Festa Major Infantil i de la Fira Embarrats. En tots els casos hi intervenen les entitats i l'Ajuntament.
16. La programació d'arts escèniques és molt escassa, perquè es considera que Manresa ja ofereix una gran programació. De totes maneres, entre l'Escola de Música, els grups amateurs i la programació infantil de La Xarxa, es pot oferir una agenda de mínims. Aquest és un dels aspectes que proposem desenvolupar.
17. Un camp també molt desatès és el de les arts plàstiques. No es compta amb una oferta formativa, ni amb una línia d'exposicions d'art ni amb un lloc per fer-les. Caldria revertir aquesta situació amb un espai i una programació d'exposicions i amb una oferta de formació artística en arts visuals.

Equipaments

18. El Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya (PECCat) estableix els equipaments que corresponen a una població d'entre 5.000 i 15.000 habitants, i les seves característiques i dotacions. Sant Joan disposa, tot i que amb diverses mancances de Biblioteca i Arxiu. No té un equipament escenicomusical (teatre o auditori), segons els estàndards del PECCat, fet que s'ha de posar en relació amb la proximitat de Manresa i els equipaments que en aquests àmbit té la capital de la comarca.
19. Pel que fa al Centre Cultural Polivalent, es pot dir que Cal Gallifa està a mig camí: hi ha bàsicament les instal·lacions, però manca part de l'equip de gestió. La proposta que se'n deriva seria la necessitat de fer evolucionar progressivament l'actual centre cap a les característiques d'un CCP, primer elemental i després bàsic, que és el que li correspon a la població. Aquesta proposta ve a coincidir amb la que feia l'estudi *Pla d'Equipaments Culturals* (PEC) de la Diputació del 2011.
20. Bona part de les recomanacions del PEC no s'han desenvolupat, però es consideren, en la seva gran part, encara vàlides.

21. Aquest Pla proposa, en relació a Cal Gallifa, una nova orientació: *“hauria de redirigir-se en el llarg termini cap a un Centre Cultural, amb projecte i projecció pròpia, capaç d’agrupar i donar sentit als quatre espais que actualment existeixen convertint-se en un referent com a conjunt”*.

Cal Gallifa

22. El complex de Cal Gallifa, i els espais del seu entorn, constitueixen el nucli d’acció cultural i social més potent de la vila, molt reconegut i ben posicionat en relació a tots els actors culturals. Els serveis que s’hi presten depenen de diverses regidories i no disposa d’un projecte propi ni compartit, ni de coordinació o direcció conjunta.

23. Els espais de la planta baixa són el nucli del que podrien considerar el centre cultural polivalent de Sant Joan de Vilatorrada, si se’l dota del mínim equip necessari per a la seva gestió, que assumiria també la coordinació amb la resta d’espais i de serveis.

24. En relació a la Sala Gran, hi ha algunes millores d’infraestructura pendents, com la dotació de barres d’il·luminació motoritzades, que facin més àgil i segura la seva manipulació. També cal estudiar, amb el temps, la substitució del sistema de grades per unes de més còmodes i fàcilment manipulables.

25. La Sala Petita, concebuda per descongestionar la Sala Gran, ha tingut tan bona acollida que aviat ha quedat saturada. Cal buscar altres sales, amb les mateixes bones condicions, que complementin la seva funció (les sales del Casal Jove serveixen per a algunes activitats, però no estan preparades per a altres).

26. En aquest sentit, l’opció que impulsa el Regidor de Cultura seria possiblement la més ràpida: l’edificació del pis superior de l’actual ludoteca, que podria acollir aquesta i deixar lliure el seu espai actual per a diversos usos polivalents. Així es resoldria també la connexió directa entre la ludoteca i l’espai infantil de la Biblioteca. Tècnicament sembla viable, atès que ja es va preveure en el seu moment aquesta possible ampliació, i no tindria un cost molt elevat.

27. El PAM preveu, però, una altra opció: la rehabilitació del Mas Llobet, que és una necessitat imperiosa, i que permetria també obtenir espais polivalents. Aquesta operació és més costosa i no se sap quan es podrà executar.

28. Encara hi hauria una tercera opció: aprofitar la construcció del Viver d'Empreses Industrials, prevista també al PAM, per desplaçar el CIO a les noves instal·lacions. Els espais desocupats permetrien completar l'equipament cultural amb nous espais polivalents.
29. La Ludoteca, dependent de la regidoria de Cultura i Lleure Educatiu, Infància, Joventut, a compleix la seva comesa i només necessitaria més implicació en el conjunt. La possible connexió abans indicada hi ajudaria i una dotació horària superior de l'educadora, incorporant funcions educatives dirigides al conjunt del projecte comú de Cal Gallifa.
30. Pel que fa als serveis de les plantes superiors, la Biblioteca té un paper fonamental. Malgrat no a complir els estàndards del Mapa de Lectura Pública en relació als espais, la seva principal limitació es troba en la dotació de personal. A les dificultats actuals per les jornades incompletes d'algun personal municipal, que dificulta la cobertura de baixes, vacances, etc, cal afegir-hi la propera jubilació d'una tècnica de la Diputació que haurà de ser substituïda pel municipi.
31. Altres dificultats de la Biblioteca serien la manca d'espais ben aïllats, ja que el soroll de la Sala Gran arriba fins les sales de la Biblioteca; afegir la manca de control a l'entrada de l'edifici i escales d'accés i les incidències ocasionals pel retard en el manteniment.
32. L'Escola d'Adults, de titularitat municipal, ocupa una part de la segona planta. Amb una llarga i reconeguda trajectòria, a compleix la seva funció amb algunes limitacions. Per una banda, d'espai, ja que li falta lloc per a arxiu i magatzem i per a un segon despatx. I comparteix la preocupació pel control dels espais d'accés i per l'escàs suport de consergeria i manteniment en determinats horaris i circumstàncies.
33. Pel que fa al personal, l'Escola està al límit per a les matèries i grups que s'imparteixen actualment. Per tal d'ampliar grups o matèries, tal com demana el PAM, caldria més professorat. En relació a aquest professorat, cal deixar constància de la seva reivindicació d'una equiparació salarial, sigui amb les escoles d'adults de la Generalitat, sigui amb els altres titulats superiors de l'Ajuntament.
34. El Centre d'Iniciatives per a l'Ocupació (CIO) ocupa l'altra part de la segona planta, amb accés separat, però amb comunicació interna amb l'Escola d'Adults. Quan cal, comparteix aules amb l'Escola d'Adults i destina una sèrie de despatxos a la funció de viver d'empreses. El projecte de construcció d'un Viver d'Empreses Industrials, previst pel PAM, permetria ampliar o traslladar el servei.

35. La seva limitació és la dependència de subvencions per a determinats serveis: escoles taller, plans d'ocupació...
36. La manca de vigilància al seu accés i escales no crea grans problemes, però es podria fer més activitat a les tardes (lloguer de Sala d'Actes i d'altres espais) si es comptés amb personal de consergeria.
37. La Mancomunitat Intermunicipal del Cardener té la seva seu en despatxos adscrits al CIO. En el vessant turístic de la seva activitat, formula una interessant proposta de visita cultural a l'entorn del patrimoni industrial, que necessitarà la col·laboració dels responsables de Cal Gallifa.
38. Hi ha un bon veïnatge entre tots els serveis que comparteixen l'antiga fàbrica i alguns elements de cooperació que es poden desenvolupar més. Caldria recuperar la coordinació entre els responsables dels diferents serveis i estendre-la a tot el conjunt de l'equipament, amb funcions més determinants.
39. També comparteixen algunes dificultats que caldria resoldre:
- La manca de senyalització (exterior i interior) de l'equipament, que orienti els usuaris cap als diferents accessos.
 - La manca de personal d'informació, control i vigilància als espais d'accés i escales, sobretot al de Biblioteca-Escola d'Adults.
 - Les dificultats en el petit manteniment i la manca de suport per al muntatge d'activitats en determinats horaris i ocasions.
40. Tècnicament és possible habilitar una entrada única per als serveis de les plantes superiors i dotar-la d'una consergeria permanent (o en els horaris de més afluència) que millori el control i la informació als usuaris. Tots els serveis se'n veurien beneficiats. Aquesta opció implica disposar de més personal de consergeria-atenció al públic.
41. De totes maneres, sigui quina sigui l'opció que s'adopti per a la gestió de l'equipament, és necessari revisar les funcions i prestació actual dels encarregats de consergeria-manteniment. Cal clarificar punts com:
- àmbit de la competència: Sala de Cultura o tot l'equipament
 - clarificació de les competències i funcions
 - equiparació en el reconeixement de les funcions de manteniment
 - límit d'aquestes funcions, horaris, disponibilitat i "guàrdies"
 - funcions ocasionals i fora de l'equipament, no previstes
 - utilitat i formació

42. Cal la clarificació i acord sobre aquestes qüestions i semblants, i l'exigència dels seu compliment, i que les entitats i els responsables dels serveis de Cal Gallifa i els serveis municipals en tinguin constància fefaent. Finalment cal clarificar el comandament: qui dona les ordres i exigeix i supervisa la seva execució.

Proposta per a una nova etapa

43. La proposta de futur que s'adopti per a Cal Gallifa depèn, en bona mesura, del projecte cultural global que es defineixi per al municipi: si es vol una opció de continuïtat, amb les millores parcials possibles, o si s'opta per un salt endavant en la proposta cultural general.

44. Sant Joan ja compta amb equipaments i serveis de bon nivell, i amb festes i tradicions pròpies acreditades, però li cal fer un pas més, cap a una opció cultural més ambiciosa i no renunciar a tenir una oferta pròpia de qualitat i més completa.

45. En aquesta línia, una nova concepció de Cal Gallifa, coincident amb la que va proposar en el seu dia l'estudi de la Diputació de Barcelona, i que s'ajusta a allò previst pel PECCat de la Generalitat de Catalunya, pot jugar un paper clau.

46. Per això el model i característiques de Centre Cultural Polivalent dibuixats en els dos documents anteriors, hauria de ser la referència per a projectar Cal Gallifa com a veritable centre cultural. De fet, la realitat actual no arriba al model de CCP elemental, i aquesta seria la primera fita assolir, tenint com a objectiu un CCP bàsic. És important remarcar que les opcions que es prenguin per Cal Gallifa s'haurien de vincular amb el que es recull en el PAM 2016-1019: "Cercar els recursos necessaris per iniciar la restauració i rehabilitació del Mas Llobet i convertir-lo en Centre Cívic i seu de l'Aula de les Arts de Carrer"

47. Un CCP bàsic es defineix com a centre de producció, difusió i formació (per a arts escèniques, musicals i plàstiques), amb una triple missió:

- 1) oferir una programació cultural de base
- 2) donar suport a les entitats culturals
- 3) participar activament en el cicle festiu.

48. L'activitat d'un CCP pot ser pròpia (pensada i executada amb el personal i recursos propis) i concertada (feta amb la col·laboració material, econòmica

o personal d'altres institucions, entitats o altres àrees municipals). En el nostre cas, doncs, seria necessari desenvolupar l'activitat pròpia.

49. Cal desenvolupar una programació en arts escèniques (professional, emergent o amateur), completant la programació en música (Escola de Música), espectacles infantils (Xarxa) i teatre amateur, existent o prevista. Es pot enriquir la programació amb propostes professionals o emergents, cercant franges d'especialització o poc cobertes per l'entorn, com les Arts de Carrer. El petit format i les residències són possibles fórmules de baix cost a explorar.

50. La formació i difusió en arts plàstiques és un altre camp a atendre. Caldria habilitar un espai d'exposicions a l'antiga fàbrica (o en un espai alternatiu vinculat al Centre) i iniciar un línia d'exposicions d'arts visuals, avui inexistent, i organitzar formació bàsica en arts visuals o plàstiques.

51. Per a la implantació d'aquest model d'equipament cal un equip capaç de cobrir les funcions previstes, amb una dotació mínima de 4 jornades laborals. La dotació actual, de 2,5 jornades (administrativa, conserges i educadora ludoteca) és clarament insuficient.

52. Falta, doncs, una jornada i mitja per assolir el mínim necessari. La prioritat seria dotar el centre amb:

- Un **director o coordinador** (amb perfil de gestor cultural) per a l'àrea de programació d'activitats i, en gran part, la de gestió de públics. També ha de ser l'enllaç amb les entitats i amb la programació cultural del poble.
- **Mitja jornada d' animador** (amb perfil educador social o animador sociocultural) per cobrir l'àrea d'atenció a públics i de comunicació (i completar, si s'escau, la dedicació a la ludoteca)

53. L'equip quedaria, així, configurat d'aquesta manera:

- **Director o coordinador.** Dirigeix, impulsa i coordina les activitats del Centre i la relació amb la resta d'agents culturals.
- **Animador.** Participa en la gestió i producció de les activitats pròpies i alienes, en les funcions en relació als públics (foment de la participació) i en la comunicació (acumulant l'atenció a la ludoteca o no, segons convingui).

- **Suport administratiu.** Funcions de coordinació de calendaris i horaris d'activitats de les entitats, participació en festes, etc. i suport administratiu (formalitzar la dedicació prioritària a Cal Gallifa de l'administrativa de l'Àrea)
- **Consergeria-manteniment.** La revisió i acord sobre l'àmbit d'actuació i sobre les funcions i condicions i una direcció *in situ*, que ordeni, prioritzi i supervisi les tasques, horaris i dedicacions, faria més harmònic i eficient el seu desenvolupament.

54. Les funcions de l'equip dissenyat, sobretot les de direcció i coordinació, es poden exercir, en cercles concèntrics, a tres nivells:

- 1) **Els espais polivalents (Centre Cultural):** dinamització del seu funcionament, combinant la programació pròpia i la de les entitats i l'ús dels espais per a propostes de pròpia iniciativa i per a cessió.
- 2) **Coordinació del conjunt de serveis de Cal Gallifa** per obtenir majors sinergies: cooperació en projectes d'un determinat servei, iniciatives conjuntes, resolució de problemes de funcionament,...
- 3) Eventualment, si és considerés oportú, se li podria encomanar un paper d'impuls, dinamització i **coordinació de l'activitat de diferents equipaments o del projecte cultural** de Sant Joan en el seu conjunt.

55. La funció de recerca de patrocini i mecenatge és una de les novetats que pot aportar aquest nou plantejament i equip de gestió. Igualment es podrien desenvolupar la cessió d'espais mitjançant lloguer, la realització de residències de companyies professionals i la recerca de suports i subvencions. L'equip configurat també podria aportar assessorament a les associacions.

56. Recordem que s'ha fet una proposta de mínims. En la mesura que el desenvolupament del projecte ho demani i que les possibilitats ho permetin es podrien incorporar noves figures i perfils que completessin l'equip.

57. Per a la correcta implementació del model que proposem caldrà disposar també d'instàncies de coordinació. Suggerim les següents:

- **Coordinació dels regidors responsables dels serveis:** per tal de fixar les línies generals d'actuació per al conjunt de l'equipament i el

seu paper en relació a la població, i per supervisar-ne el desenvolupament.

- **Comissió Cal Gallifa**, ja existent. Potser es pot simplificar la seva composició i reunir-la més sovint, o bé dotar-la d'un secretariat permanent més àgil i operatiu, o constituir comissions específiques per a projectes o serveis concrets.
- **Coordinació dels responsables dels serveis**. El director o coordinador, amb els directors de la Biblioteca, el CMF i el CIO, formarien una coordinació tècnica per a l'impuls i seguiment del Centre Cultural.

Mitjançant les propostes que es formulen, Cal Gallifa, que ja és centre de referència, pot iniciar una nova etapa de major incidència i de creixement de l'oferta cultural de Sant Joan de Vilatorrada, que accentuï la seva personalitat i augmenti l'accés de la seva ciutadania als béns culturals.

CRÈDITS

El document *Gestió i dotació de recursos humans de l'equipament cultural, Cal Gallifa, de Sant Joan de Vilatorrada* és una iniciativa de l'Ajuntament *Sant Joan de Vilatorrada* compta amb el suport del Centre d'Estudis i Recursos Culturals de l'Àrea de Cultura, Educació i Esports de la Diputació de Barcelona. Aquest informe s'ha desenvolupat de gener a juny de 2017.

Han participat:

Ajuntament de Sant Joan de Vilatorrada

Jordi Pesarrodona Capsada, regidor de Cultura i lleure educatiu.

Ramon Planel Gabernet, regidor de Promoció econòmica.

Maria del Mar Osete Márquez, regidora d'Educació

Maria Casanovas, cap d'Àrea de Serveis a les Persones

Mireia Bosch, administrativa Àrea Serveis a les Persones

Yolanda Serrano, coordinadora CIO

Guillermina Martínez, directora Escola d'Adults

Cristina Galí, directora Biblioteca

Ricard Prim Soler, conserge Cal Gallifa

Santi Ferreira Olivar, Conserge Cal Gallifa

Entitats

Joan Solanelles, Associació gent gran Les Oliveres

Juan David Martín Moreno, Associació Cultura de dansa Zambra

Asuncion Ledesma (presidenta) i Ester Vigil (professora), As. de l'Escola d'Adults

Maria Elena Travesset, presidenta i directora As. Grup Artístic Amics per sempre

Diputació de Barcelona

Laia Gargallo, cap del Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC)

Eugènia Argimon i Aina Roig, equip del programa d'assessorament cultural CERC

La realització d'aquest informe ha estat duta a terme per

Josep Sampera i Arimon, coordinador, conductor metodològic i redactor

CERC · DIPUTACIÓ DE BARCELONA · Xavier Coca, coordinació i gestió.

Documentació

- **Decret 40/2010 pel qual s'aprova el Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya 2010-2020.** Dogc. núm. 5.590, 18/03/2010.
http://cultura.gencat.cat/web/.content/dgcc/serveis/06equipaments/documents/decree_peccat.pdf
- **Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya 2010–2020 (PECCat),** Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació (2010).
http://www20.gencat.cat/docs/CulturaDepartament/SGEC/Documents/Arxiu/Pec_26%2001%2011.pdf
- **Els equips de gestió dels equipaments culturals d'àmbit local (I),** Quaderns del PECCat, 2, Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació (2010.)
http://cultura.gencat.cat/web/.content/dgcc/serveis/06equipaments/documents/arxiu/equips_de_gestio_dels_equipaments_culturals.pdf
- **Pla d'Equipaments Culturals de Sant Joan de Vilatorrada.** CERC de la Diputació de Barcelona, Novembre 2011
https://www.diba.cat/c/document_library/get_file?uuid=08dc6433-55e0-40d4-abab-244de736b9d4&groupId=326398
- **Diputació de Barcelona.** Programa Hermes. Sant Joan de Vilatorrada. Síntesi municipal I, II i III. (25.01.2017)
<http://www.diba.cat/hq2/menu.asp?mnid=4>
- **IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya).** El municipi en xifres. Sant Joan de Vilatorrada.
<https://www.idescat.cat/emex/?id=082188>
- **Pla d'Actuació Municipal 2015 – 2019.** Ajuntament de Sant Joan de Vilatorrada. 2016
<http://www.santjoanvilatorrada.cat/documents/3131500627.pdf>
- **Centre d'Iniciatives per l'Ocupació “Cal Gallifa”.** Opuscle. Ajuntament de Sant Joan de Vilatorrada (sense data).
- **Xarxa de Biblioteques Municipals.** Dades estadístiques. Sant Joan de Vilatorrada. Biblioteca Cal Gallifa.
- **Mancomunitat Intermunicipal del Cardener.**
<http://www.mintercar.org/index.html>